

ČESKÉ

1/2014

čtvrtletník pro vězeňství a kriminální prevenci

VĚZEŇSTVÍ

Zabezpečovací detence **prvních pět let**

str. 9

Rozhovor:

Šéf texaského institutu
trestní justice
Doug Dretke

str. 2

**Vězeňská služba ČR
získala čestný prapor**

str. 5

**Náprsní odznaky
nebo kapsáče**
Josef Nejedlý

str. 18

rozhovor str. 2

reportáž str. 5

krátce str. 7

téma str. 9

resocializace str. 15

vězeňská
služba str. 18

věznice ČR str. 24

kultura - sport... str. 27

zahraničí str. 28

Den českého vězeňství

Pracovní integrace

Projekt Grundtvig

ČESKÉ VĚZEŇSTVÍ č. 1/2014.
Časopis vychází čtyřikrát ročně.

Vydavatel: Vězeňská služba České republiky, Soudní 1672/1a, 140 67 Praha 4, IČ 00212423

Editor: Robert Blanda

Grafická úprava: Karel Neuvirt

Foto: Vězeňská služba České republiky, archiv redakce

Adresa redakce: Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky, poštovní příhrádka 3, PSČ 140 67 Praha 4

<http://www.vscr.cz>; redakce-cv@grvs.justice.cz

telefon 244 024 111 (ústředna), 244 024 412, 244 024 415, fax: 241 409 072

Distribuce časopisu, objednávky a předplatné:

Martina Redlichová, tel.: 244 024 407, fax: 244 024 403, e-mail: mredlichova@grvs.justice.cz

Výroba: tiskárna Vazební věznice Praha – Pankrác

© Vězeňská služba České republiky, Praha 2014, Registrační značka MK ČR 6334, ISSN 1213-9297.

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

... připadlo mi napsat další úvodník časopisu České vězeňství, a to nejen z důvodu, abych se vám představila, ale také proto, abych vás seznámila s personálními změnami na oddělení vnějších vztahů generálního ředitelství.

Mnohým z vás zajisté neuniklo, že oddělení vnějších vztahů GR je již delší čas pravidelně postihováno bacilem těhotenství. V posledních letech se tato radostná životní změna dotkla postupně čtveřice mých kolegyně, které se rozhodly plnit místo pracovních povinností, povinnosti mateřské. Ostatně ani já nejsem výjimkou. V mém případě se tak ale stalo již dříve, takže, zatímco moje kolegyně vězeňskou službu na čas opouštějí, já se k ní nyní vracím. Po Gabriele Pohlové jsem dostala nabídku ujmout se uvolněné funkce tiskové mluvčí. Velmi si toho cením, ale přiznávám, že jsem na toto místo nastupovala s určitými obavami. Práce tiskové mluvčí je pro mě oblastí zatím neznámou. Plně si však uvědomuji, jak zodpovědná a náročná je to práce. Tisková mluvčí asi nebude znát do detailu problematiku každé profese ve vězeňské službě, ale měla by mít samozřejmě o všem přehled, a měla by vědět, na koho se kvůli jakým informacím obrátit, a samozřejmě – být také dostatečně komunikačně zdatná a verbálně pohotová. V tomto směru jistě využiji svých předchozích pracovních zkušeností z ministerstva pro místní rozvoj, z ministerstva spravedlnosti, či z úřadu vlády. Svou kariéru na generálním ředitelství vězeňské služby jsem začala v roce 2006, kdy jsem nastoupila na organizačním oddělení a poté jsem pracovala v oblasti mezinárodních vztahů.

Mohu vám slíbit, že se pokusím pokračovat v tradici dobré profesionální práce mých předchůdkyň, ale i v otevřenosti a přístupnosti směrem dovnitř vězeňské služby. Doufám, že se mi i s vaší podporou bude dařit i nadále zlepšovat obraz Vězeňské služby ČR u veřejnosti.

Na závěr bych vám chtěla popřát příjemné čtení dalšího čísla časopisu.

Vrchní komisařka
kpt. Mgr. Hana Löffelmanová
tisková mluvčí

Šéf texaského institutu trestní justice

Doug Dretke říká:

Učíme se i u vás, jak jít proti zločinu spíš chytře než tvrdě

Robert Káčer
Robert Blanda

Program trestní justice v texaské Státní univerzitě Sama Houstona vznikl v roce 1960 a je jedním z největších a nejstarších vysokoškolských programů ve Spojených státech. Od roku 1970 nabízí fakulta trestní justice jako vůbec první instituce v USA doktorské studium v oblasti trestní justice. Škola sídlí v Justičním středisku George J. Beta, které bylo otevřeno v roce 1976. Kromě ní sídlí v areálu také Vzdělávací institut pro řízení nápravně výchovných zařízení (Correctional Management Institute) a vzdělávací odbor texaského ministerstva spravedlnosti.

Posláním střediska je všeobecný rozvoj oblasti trestní justice, a to nejen prostřednictvím výuky, ale také konzultací a konkrétní technické pomoci. Program rozvoje trestní justice se realizuje zejména ve čtyřech stěžejních oblastech:

- Vzdělávací program pro vysokoškolské a postgraduální studenty připravující se na kariéru v oblasti soudnictví;
- Program celoživotního vzdělávání pro profesionály, kteří v této oblasti již působí;
- Nabídka technické a konzultační pomoci pro agentury působící v oblasti trestní justice
- Podpora výzkumu v oblasti trestní justice a soudnictví.

Vzdělávací institut pro řízení nápravně výchovných zařízení byl zřízen s cílem rozvoje vzdělávání a profesionální kvalifikace pro odborníky působící v celé řadě odvětví včetně například probace mladistvých i dospělých, dále ve věznicích

a dalších nápravných zařízeních. Institut poskytuje řadu vzdělávacích a konzultačních služeb pro instituce z celého Texasu, ale také na federální a mezinárodní úrovni. Organizuje společné vzdělávací kurzy pro ředitele všech věznic, pro odborníky

v trestní justici, modelové situace, špičkové operační středisko pro nácvik krizových situací. Podporuje také mnoho resortních výzkumných iniciativ, podílí se na přípravě odborných stáží a působí v několika profesních asociacích.

Doug Dretke

Doug Dretke pracuje v současné době jako výkonný ředitel Vzdělávacího institutu pro řízení nápravně výchovných zařízení, který je součástí Justičního střediska George J. Beta při Státní univerzitě Sama Houstona v Texasu. Dretke působil po 26 let v texaském státním vězeňství, které je přímo řízeno ministerstvem spravedlnosti. Začínal jako dozorce, později působil jako vedoucí oddělení, ředitel věznice, než se stal ředitelem úseku správy věznic při texaském ministerstvu spravedlnosti. Tuto funkci opustil v roce 2006, kdy se stal ředitelem Vzdělávacího institutu pro řízení nápravně výchovných zařízení.

Kolik máte studentů?

Na fakultě trestní justice je zapsáno asi 3000 studentů, z toho tři stovky studují magisterské programy, kterých máme značný počet, včetně trestního práva, organizace a řízení, forenzních věd, různých bezpečnostních studií či viktimologie. Dále máme v oblasti trestní justice pět desítek doktorandů. Kromě toho působí na fakultě množství zkušených pedagogů s rozsáhlými odbornými znalostmi z trestní oblasti a příbuzných oborů.

Jak vaše škola spolupracuje s ministerstvem spravedlnosti, co se týče profesního vzdělávání?

Justiční středisko George J. Beta bylo přímo vybudováno ve spolupráci s texaským ministerstvem spravedlnosti. Sám George J. Beto pracoval v letech

1962 až 1972 jako ředitel věznice a dnes je považován za významného reformátora vězeňství. Jeho práce se stala jedním z pilířů trestní justice v naší zemi. Středisko, nesoucí jeho jméno, bylo otevřeno v roce 1976 a jeho součástí je i vzdělávací program pro odborníky ministerstva spravedlnosti. Vlastně i já sám jsem v tomto středisku absolvoval školení, než jsem začal pracovat ve vězeňství. Takto je to ostatně uspořádáno dodnes; vzdělávání vedoucích pracovníků ministerstva je stále soustředěno v Betově justičním centru a zajišťuje ho fakulta trestní justice. Již zmíněný Vzdělávací institut pro řízení nápravně výchovných zařízení navíc organizuje školení v oblasti řízení pro střední a vyšší management a poskytuje také vzdělávání v oboru krizového řízení a příbuzných tématech.

Kolik lidí fakulta ročně vyškolí pro ministerstvo spravedlnosti?

Nemáme přesné údaje o tom, kolik našich absolventů získá práci v resortu spravedlnosti, ale vím, že mnozí naši studenti i absolventi pracují pro resortní agentury a že také značný počet úředníků a pracovníků získal své tituly právě na univerzitě Sama Houstona.

Jaké jsou hlavní cíle školy v blízké budoucnosti?

Naše škola se rok od roku rozrůstá a doufáme, že tomu tak bude i nadále. Rozšiřujeme počet studijních programů, a navíc ještě rozšiřujeme nabídku on-line kurzů. Také já jeden z takových kurzů vedu a účastní se ho studenti z celých Spojených států a také několik ze zahraničí. Ale stejně tak se zvyšuje i obliba a prestiž našich ma-

gisterských programů z oblasti organizace a řízení nápravných zařízení; v současné době máme asi 50 zahraničních studentů, kteří tyto programy navštěvují. Kromě toho jsme zahájili spolupráci s fakultou lékařských věd univerzity Sama Houstona týkající se možnosti otevření programu vězeňského lékařství.

S jakými hlavní problémy se potýká vězeňský či nápravný systém v Texasu?

Ty problémy budou asi podobné těm, s nimiž se potýkají kolegové v jiných amerických státech i v jiných zemích světa. Možná je ale zapotřebí nejprve vysvětlit, jak náš vězeňský systém funguje... Obvinění jsou umísťováni ve věznicích, které spadají do pravomoci okresního šerifa. To jsou volení představitelé, kteří jsou v daném okrese zodpovědní za ochranu zákona i za správu okresních věznic. Texas je rozdělen do 254 okresů, což znamená, že je 254 šerifů a téměř stejný počet okresních věznic, a to od těch nejmenších, čítajících například jen 20 míst, až po obrovská vězeňská zařízení. Například okres Harris, zahrnující i Houston, má 9000 vězňů. Všechny tyto okresní věznice musejí splňovat normy stanovené texaskou vězeňskou komisí. Je ale potřeba si uvědomit, že každé z těchto okresních vězení je vlastně nezávislou institucí řízenou voleným šerifem. Texaské ministerstvo spravedlnosti je součástí státního vězeňského systému, který má na starosti primárně výkon trestu odsouzených osob, což je v současné době 150 tisíc vězňů, umístěných ve stovce věznic. Pro všechny státní věznice je nutná akreditace potvrzená Americkou nápravnou asociací (ACA) a obsahující asi šest stovek norem a předpisů. A samozřejmě je zde ještě federální úroveň jurisdikce, která má vlastní síť federálních věznic.

Podobně je tomu i v jiných amerických státech...

Ano, tento systém koexistence lokálních věznic a státních nápravných zařízení je pro celé Spojené státy typický a velmi se odlišuje od sjednocených evropských systémů, kde jsou jak obvinění, tak odsouzení umísťováni ve věznicích zřizovaných státem.

A pochopitelně, že mnoho různých místních věznic znamená mnoho různých problémů, zejména z hlediska organizace, řízení či zdrojů financování. Problémy státních věznic většinou souvisejí s jejich velikostí. Texaské ministerstvo spravedlnosti propustí ročně na 70 tisíc vězňů, pro které je zapotřebí vypracovat odpovídající množství resocializačních programů, což samozřejmě z hlediska personálního zajištění a financování představuje obrovskou výzvu.

S čím se ještě potýkáte?

Dalším obrovským problémem je nedostatek personálu. Po celém státě nám chybí asi 2000 tisíce pracovníků. Ekonomika Texasu je velmi rozsáhlá, zejména v oblastech těžby ropy a zemního plynu a není divu, že v některých místech, kde je tato těžba obzvláště rozvinutá, je problematické lidi do vězeňství získat.

Nicméně podařilo se nám dosáhnout i řady příznivých výsledků. Naším zákonodárcům se podařilo posílit probační systém a přijmout i řadu dalších opatření včetně podmíněného propuštění či nové drogové legislativy, což mělo velmi pozitivní dopad na snížení míry kriminální recidivy. V uplynulých dvou letech se nám dále podařilo uzavřít tři věznice, zavést velmi přísný systém posuzování rizika kriminogenní faktorů a navázat dobrou spolupráci s místními úřady pro zefektivnění resocializace propuštěných.

Texas (a Spojené státy obecně) mají z celého světa snad největší počet vězňů. Čím je to způsobeno? Musí to být pro státní rozpočet velmi zatěžující...

Během uplynulých dvaceti či třiceti let se nepochybně projevilo mnoho dynamických faktorů, které u nás takto vysokou vězeňskou populaci způsobily. Řada z těchto příčin se stejným způsobem projevuje i v dalších amerických státech, ať už je to proslulé americké tažení proti drogám či přísné postihy různých přečinů. Mnozí naši zákonodárci, soudci či prokurátoři staví své politické kampaně za své znovuzvolení na tvrdém postupu proti zločinnosti, a to pochopitelně přináší vysoký počet vězněných. Státní vězeňský systém je velmi nákladný, přijde na tři miliardy dolarů ročně, nicméně v poslední době vyvolává mnoho pozitivních diskusí na obou stranách politického spektra na téma jak míru vězeňské populace snížit a jak jít proti zločinu spíše „chytře“ než jen tvrdě. Tím bychom měli dosáhnout toho, že nebezpeční pachatelé násilné trestné činnosti budou dále odpovídajícími způsoby věznění, ale ti, kteří se dopustili méně závažných činů, by jednak měli vykonávat alternativní tresty či tresty v lehčích podmínkách a měli by mít odpovídající možnosti se reintegrovat do společnosti. Právě pro tyto cíle je důležitá úloha penologického výzkumu, neboť nám pomáhá pochopit, jak mohou různé programy efektivně přispět ke snížení kriminálního chování, a tím k posílení bezpečnosti společnosti.

Měl jste příležitost seznámit se s vězeňským systémem i v České republice. Jak byste vězeňské systémy v Texasu a u nás porovnal?

Navštívit Českou republiku a její vězeňskou službu byla pro nás vel-

ká čest. Poznali jsme u vás mnoho nadšených pracovníků, kteří jsou současně velkými odborníky na vězeňství. Jen v takovém stručném srovnání bych připomněl stáří našich zemí a vězeňských zařízení. Naše nejstarší věznice sahá k samotným počátkům texaského státu, tedy k roku 1848, a většina našich zařízení pochází z doby kolem roku 1960 a později. Mnoho jich bylo také postaveno v době rozvoje vězeňství mezi lety 1990 a 2000.

Během své kariéry jsem měl možnost poznat vězeňské systémy v řadě zemí a zjistil jsem, že například v řízení věznic, dohledu nad vězni či v oblasti péče o zaměstnance je mnoho problémů všude stejných. Byl jsem překvapen, jak velký důraz klade Vězeňská služba ČR na vzdělávání vězněných osob. Seznámili jsme se i s vašimi odbornými a učňovskými programy, které jsou velmi podnětné. Oceňuji také pozitivní přístup zaměstnanců k moderním a efektivním nápravným metodám.

Setkal jste se zde s něčím, co by bylo inspirativní i pro Texas?

Měl jsem skvělou příležitost navštívit ženskou věznici ve Světle nad Sázkou a velmi mě zde zaujalo oddělení výkonu trestu matek s dětmi. V Texasu máme podobný program, ale není tak rozvinutý jako v Česku. Nepochybuji o tom, že můžeme využít vašich zkušeností pro rozšíření našeho programu. Podobně je tomu i v případě středisek vaší probační a mediální služby. To je pro nás také velmi inspirativní a věřím, že se nám podaří využívat mnohé z vaší probační praxe i u nás. V současné době připravujeme v Texasu konferenci, jejímž cílem je prosadit širší uplatnění principů restaurativní justice a mediace u nás. Byl jsem také překvapen šíří vašeho mezinárodního angažmá. Považuji za mimořádně důležité, aby se vězeňští odborníci z různých zemí vzájemně setkávali a vyměňovali si zkušenosti, neboť to v důsledku přispívá ke zvyšování bezpečnosti našich zařízení a zefektivnění výchovných metod. To samozřejmě vede k posilování celkové bezpečnosti společnosti.

Na druhou stranu, co byste doporučil z vlastní zkušenosti českému vězeňskému systému?

Již zmíněný texaský Vzdělávací institut pro řízení nápravně výchovných zařízení realizuje efektivní vzdělávací programy, výzkumnou platformu a systém profesního vzdělávání; to vše v rámci univerzity, což pro studenty představuje jedinečnou příležitost spolupracovat nejen s pedagogy specializujícími se na oblast trestní justice, ale také s vězeňskými odborníky. Tento systém fungující spolupráce studentů, pedagogů a lidí z praxe je velmi efektivním a prověřeným modelem, který by nepochybně mohl fungovat i v jiných zemích.

Vrchní ředitel kanceláře generálního ředitele **Miroslav Loula** říká:

Za dobu, co jsem ve vězeňství, přebujela administrativa

Od kdy jste ve vězeňské službě, a co všechno máte za sebou?

Ve vězeňství pracuji od června 1992. Nastoupil jsem na tehdy na pozici vychovatel v režimové službě v oddělení výkonu trestu ve Věznici Oráčov. Po dvou letech jsem postoupil na pozici vychovatele oddělení výkonu trestu a následně za další tři roky na pozici zástupce vedoucího oddělení vězeňské stráže pro dozorčí službu. V roce 2002 jsem přešel na generální ředitelství Vězeňské služby postupně na odbor vězeňské a justiční stráže a posléze na odbor výkonu vazby a trestu. Zabýval jsem se převážně kontrolní a metodickou činností v oblasti dozorčí služby. Nesmím zapomenout na začátky oblasti krizového vyjednávání při řešení mimořádných událostí ve Vězeňské službě, ke kterým nedílnou měrou přispěla perfektní spolupráce s odborníky URNA. V roce 2006 jsem přestoupil do Vazební věznice Praha-Ruzyně na post vedoucího oddělení výkonu trestu. Odtud jsem se po čase vrátil do své kmenové Věznice Oráčov, kde jsem byl rok a půl v pozici psychologa oddělení výkonu trestu. V lednu 2009 jsem se vrátil do služebního poměru a nastoupil na pozici vedoucího oddělení výkonu trestu ve Vazební věznici Praha-Pankrác. Zde jsem byl v březnu 2009 pověřen výkonem funkce 1. zástupce ředitele vazební věznice. V této funkci jsem pracoval až do roku 2011, kdy jsem se vrátil na generální ředitelství. Tentokrát na odbor kontroly, kde jsem zastával funkci vedoucího oddělení kontroly. Od ledna loňského roku jsem pověřen výkonem funkce vrchního ředitele kanceláře generálního ředitele. To je pro mě úplně nová funkce s vysokou mírou odpovědnosti.

Co zde máte v působnosti?

Kromě toho, že řídím kancelář generálního ředitele, tak i ředitele Akademie Vězeňské služby, která zajišťuje vzdělávání příslušníků a zaměstnanců Vězeňské služby, dále Střední odborné učiliště, které má na starosti vzdělávání obviněných a odsouzených a ještě i duchovní službu prostřednictvím hlavní kaplanky.

Z toho všeho, čím jste prošel, co vás nejvíc zaujalo, na co nejraději vzpomínáte?

Zřejmě na tu první funkci, na práci dozorce. Bylo to pro mě tehdy úplně nové, nebylo tolik administrativy jako dnes a člověk mohl jít tzv. po směně domů s čistou hlavou. Z těch dalších míst vzpomínám velmi rád na práci na odboru vězeňské a justiční stráže. Byla to velmi různorodá práce, hodně praxe, návštěv organizačních jednotek a hlavně byli jsme dobrá parta. V současné době je bohužel administrativa už tak přebujelá, že se v ní všichni utápíme.

Můžete nějak porovnat svou zkušenost při práci ve služebním a pracovním poměru?

Řekl bych, že pokud jde i o kariérní růst se všemi aspekty, je nepochybně lepší být ve služebním poměru. V době, kdy jsem pracoval jako vychovatel, tak jsme jako vychovatelé byli příslušníci, i když jsme mezi odsouzenými chodili v civilním oděvu. Také pro jednotlivé organizační jednotky je, dle mého názoru, lepší práce s lidmi ve služebním poměru, protože u takového člověka je vyšší motivace ke kariérnímu růstu, což se v minulosti i v současnosti potvrdilo. V neposlední řadě je třeba mít na zřeteli i výrazně jednodušší zajištění

všech druhů eskort v mimopracovní době či řešení mimořádných událostí ve Vězeňské službě. Pokud bych se měl vyslovit proto, zdali vychovatele vrátit do služebního poměru, tak bych se rozhodně přikláněl k navrácení, i když vím, že situace dnes je už někde úplně jinde. Je třeba připomenout, že v některých zemích, například na Slovensku, jsou profese, jako vychovatel, speciální pedagog, nebo psycholog ve služebním poměru.

Má uniforma nebo naopak civilní oděv nějaký vliv také na vězně?

Ze svých zkušeností jsem nikdy nenabyl dojmu, že by to u vězňů osob nějak rozhodovalo. Spíš jde o chování a vystupování (osobnost) každého zaměstnance ve vztahu k vězněné osobě. Musím ale také říci, že za těch téměř dvaceti let, co jsem ve vězeňství, tak se skladba i chování vězňů hodně změnilo, a to k horšímu.

rob

Den českého vězeňství v Obecním domě

Robert Blanda

Vězeňská služba ČR získala čestný prapor

Oslavy Dne českého vězeňství byly před časem stanoveny na 14. prosinec. V tomto předvánočním shonu se tak všichni příslušníci a zaměstnanci vězeňské služby scházejí spolu se svými kolegy z příbuzných resortů a z řad odborné veřejnosti, aby si připomněli to nejlepší z penitenciárních tradic první Československé republiky, ocenili zásluhy a vynikající práci ve sboru a i jinak si připomněli tento významný den. Vzhledem k tomu, že v loňském roce byly oslavy resortního svátku spojeny s významnou událostí, kterou bylo předání čestného praporu sboru, bylo slavnostní setkání uspořádáno v pražském Obecním domě.

Páteční ráno v Obecním domě... Organizátoři slavnostního setkání přijíždějí na místo. 14. prosinec připadl v roce 2013 na sobotu, a proto se oslavy konají v pátek... v pátek třináctého. Všichni jsou ale přesvědčeni, že tento den nebude pro vězeňskou službu nešťastný, ale naopak. Všechno je připraveno, nazkoušeno, všechno vyladěno jako švýcarské hodinky. Všechno se odvíjí podle detailního scénáře – minutovníku.

Vězeňská služba ČR produkuje celou akci vlastními silami: Zlatým hřebem programu je koncertní vystoupení vedoucího sekretariátu ředitele Vazební věznice Praha Pankrác Jiřího Dolejšího, který pod strohým zevnějškem solidního státního úředníka skrývá duši vynikajícího houslisty. Spolu s kolegyní Sárrou Bukovskou zahrají hostům setkání melodie z muzikálu Fantóm opery. Slavnostní ráz shromáždění dodá i sólista hrající na trubku Pavel Beneš. K moderování akce se uvolila bývalá mluvčí vězeňské služby Markéta Prunerová, která přerušila mateřskou dovolenou. Spolu s ní slavnost moderuje vedoucí oddělení vnějších vztahů Robert Káčer. O hosty se starají příslušnice justiční stráže.

Osobní pozvání generálního ředitele dostali na slavnostní shromáždění vrcholní představitelé státu, ozbrojených sborů, resortu justice, penitenciární odborníci z řad veřejnosti a další hosté. Generální ředitel Vězeňské služby ČR brigádní generál Petr Dohnal vítá hosty a představuje jim sbor, v jehož čele stojí. Vězeňská služba ČR se podle něj cítí být součástí veřejného života, pořádá řadu aktivit pro širokou veřejnost, organizuje besedy ve školách s cílem působit na dospívající mládež ve smyslu

kriminální prevence.

Po skončení první části ceremoniálu se otevírají dveře a do sálu pochodují členové čestné stráže s čestným praporem Vězeňské služby ČR. Na podiu ho odevzdají ministryni spravedlnosti Marii Benešové. Ta ho slavnostně předává generálnímu řediteli Petru Dohnalovi.

Program vrcholí vyznamenáním vynikajících a zasloužilých pracovníků. Mezi oceněnými je také pětice příslušníků Vězeňské služby ČR, kteří dostávají vyznamenání za statečnost. Tomáš Mlýnek z Věznice Břec-lav zachránil muže z hořícího domu,

Tomáš Sedláček z Věznice Bělušice poskytl na vysoké profesionální úrovni první pomoc zraněnému kolegovi, David Sedláček ze stejné věznice zadržel v době osobního volna pachatele krádeže zboží v obchodě. Shodou okolností jím byl bývalý vězeň z Bělušic. Také další oceněný, Jan Žatecký z Věznice Příbram zachránil z hořícího domu jeho obyvatelku a Pavel Joch z Věznice Rapotice zachránil ženu z havarovaného vozu.

Vyznamenáni byli také představitelé zahraničních sborů, generální ředitel polské vězeňské služby generál Jacek Włodarski, generální ředitel slovenského Sboru vězeňské a justiční stráže Eugen Balko a policejní prezident Uwe Reißmann z policejního ředitelství v Chemnitzu. Vyznamenání také dostali ředitelé vazebních věznic a věznic, generální ředitel GIBS Ivan Bílek a další zasloužilí pracovníci sboru.

Čestný prapor Vězeňské služby ČR

Na fialovém aversu praporu je vyšitý nápis Čestný prapor Vězeňská služba ČR spolu s velkým stáním znakem a dekorativními lipovými listy. Na rubové straně je vyšitý znak VS ČR s vavřínovými ratoolestmi a heslem: JUSTITIA ET PAENITENTIA (spravedlnost a náprava). K Čestnému praporu náleží modrá udělovací stuha s nápisem: Ke dni českého vězeňství 14. 12. 2013 uděluje Čestný prapor Vězeňské služby ČR ministryně spravedlnosti ČR.

Při rozhodování o stanovení data Dne českého vězeňství se ukázala jako nejvhodnější významná událost, spojená s utvářením vězeňského personálu po vzniku Československé republiky. Dne 14. prosince 1918 vydal první československý ministr spravedlnosti František Soukup nařízení o služební smluvě pro nově nastupující dozorce a dozorkyně vězňů. Do této doby skládali dozorcí přísahu, která je v první řadě zavazovala k zachování věrnosti rakouskému císaři Františku Josefu I. V tomto smluvě se českoslovenští dozorcí nově zavazovali k věrnosti republice a jeho obsah je srovnatelný se současnými požadavky na profesní etiku vězeňského personálu.

Obecní dům (původním názvem Reprezentační dům hlavního města Prahy) je jedna z nejznámějších secesních staveb v Praze, jež stojí na náměstí Republiky, v sousedství Pražské brány naproti domu U Hybernů. Na místě dnešního Obecního domu stála původně rezidence českých králů, Králův dvůr. Tento komplex nechal vybudovat kolem roku 1380 Václav IV.; sloužil jako sídlo panovníků v letech 1383–1484. Secesní Obecní dům zde byl postaven v letech 1905–1912 na základě vítězství v architektonické soutěži podle plánů architektů Antonína Balšánka a Osvalda Polívky. Na jeho výzdobě se podíleli nejvýznamnější čeští malíři a sochaři počátku 20. století: Mikołáš Aleš, Max Švabinský, František Ženíšek, Ladislav Šaloun, Karel Novák, Josef Mařatka, Josef Václav Myslbek, Alfons Mucha a Jan Preisler.

Pětice příslušníků VS ČR v registru dárců kostní dřeně

Zájemci mohou navštívit stránky www.kostnidren.cz

Nových pět členů z řad příslušníků Vězeňské služby ČR pracujících ve věznicích na Karlovarsku získal Český národní registr dárců kostní dřeně v rámci propagační akce Bud' IN, bud' v registru. Ta se konala v lednu v Hornickém domě v Sokolově akce. Tato akce krajského rozsahu, která byla největší svého druhu v České republice, byla pro Vězeňskou službu ČR premiérou. Organizátorem akce byla primátka transfuzního oddělení Nemocnice Sokolov MUDr. Zuzana Fialová a Městská policie Sokolov. Do akce se v rámci kraje se zapojila také Městská policie Karlovy Vary, Policie ČR, Hasičský záchranný sbor ČR a Vězeňská služba ČR. Z více jak 70 zájemců bylo zmíněných pět zaměstnanců z řad Vězeňské služby ČR. Jednalo se o Lukáše Hadžegu z Věznice Horní Slavkov, Jakuba Vaňka z Věznice Ostrov nad Ohří a z Věznice Kynšperk nad Ohří se přihlásil Jiří Chmeliczek, Miroslav Veselý a Martina Hazuková. Po slavnostním zahájení besedou o smyslu a průběhu akce, spojenou s vystoupením dárce kostní dřeně, který již zachránil lidský život, se zájemci postupně odebrali k vyplnění přihlášky do registru a následně k odběru vzorku krve, který je součástí registru. Pokud se v průběhu času, což může být brzy nebo třeba i za několik let, zjistí, že je člen registru vhodným dárce, bude pracovníky registru kontaktován a pozván k dalšímu vyšetření.

Marie Bílková

Den českého vězeňství na Slezskoostravském hradě

Sobotní dopoledne 7. prosince 2013 se na Slezskoostravském hradě uskutečnil Den českého vězeňství, který uspořádala pro své zaměstnance, ale i širokou veřejnost, Vázební věznice Ostrava spolu s Věznicí Heřmanice. Záměrem této akce bylo přiblížit všem hostům a návštěvníkům náročnou a nebezpečnou práci zaměstnanců Vězeňské služby České republiky, seznámit je krátce s historií a současností vězeňství na Ostravsku a předat ocenění, které na návrh ředitelů udělil generální ředitel Vězeňské služby ČR Petr Dohnal. Z rukou ředitelů byly předány vyznamenání dlouhodobým partnerům Policie České republiky, kolegům z partnerské slovenské věznice a vybraným zaměstnancům a příslušníkům Vázební věznice Ostrava a Věznice Heřmanice.

S velkým ohlasem se setkaly dynamické ukázky, a to zákrok pod jednotným velením proti nepokojům vězňených osob na cele a přepadení eskorty. O důležitosti kynologie ve vězeňství nás přesvědčili i psovodi obou organizačních jednotek s ukázkami poslušnosti a zásahy služebních psů, které přilákaly spoustu malých diváků. Na této akci si mohli také návštěvníci prohlédnout techniku a výzbroj vězeňské služby, způsoby poutání vězňených osob, vybavení

cely, nepovolené předměty, ale i práce vězňů osob. Vazební věznice Ostrava tak například představila výrobky, které šijí vězněné ženy pro občanské sdružení KIWANIS. Výrobky jsou předávány dětem v nemocnicích. Nadšení u hostů také vyvolaly dřevěné hračky vyráběné ve Věznici Heřmanice.

Součástí programu bylo také vyhodnocení výtvarné soutěže, kterou vyhlásila pro děti zaměstnanců Nezávislá odborová organizace PČR při Vazební věznici Ostrava a Věznici Heřmanice. Všechna díla, kterých bylo okolo šedesátky, byla vystavena v sále hradu a diváci si mohli prohlédnout vtipné, originální obrázky dětí ve věku od tří do 13 let. A aby nebylo některým dětem líto, že jejich obrázek nevyhrál, dostal každý účastník soutěže malý dárek. Ceny a dárky pro děti rovněž zajistili a předali předsedové odborových organizací Petr Cieluch a Dušan Polek.

Návštěvníky neodradilo ani chladné a větrné zimní počasí. V závěru proto můžeme konstatovat, že akce proběhla s velkým nasazením všech zúčastněných. Den českého vězeňství sklídl kladný ohlas jak ze strany zaměstnanců, tak i ze strany veřejnosti. Možná byla touto akcí založena nová tradice Dne českého vězeňství v Ostravě pro další léta.

Veřejná sbírka zaměstnanců věznice Mírov

Kamila Válková

Veřejnou sbírku, ze které bude financována léčba a rehabilitační pomůcky pro Radka, vyhlásila manželka Pavla na konci minulého roku.

Žádost o finanční příspěvek doputovala i do Věznice Mírov. Vedení věznice zprostředkovalo mezi svými zaměstnanci sbírku na pomoc bývalému kolegovi, v níž se vybralo 30.400,- Kč. Šek uvedené hodnoty byl předán ředitelem věznice Vladimírem Langem starostovi obce Mírov Lubomíru Pejchalovi.

Radek z Mírova byl aktivním člověkem, pracovitým a spolehlivým zaměstnancem. Žil myslivostí celý život. V lednu 2012 odjel ráno do práce a už se z ní nevrátil takový, jako dřív.... prodělal mozkovou mrtvici s krvácením do mozku – nehýbal se, nemluvil. V jeho mysli zůstalo vše v pořádku, minulost si pamatuje, přemýšlí, ale prozatím to nedokáže vyslovit....

Před nedávnem mu však svitla naděje na uzdravení. Na podzim roku 2013 absolvoval speciální terapii v lázních Klimkovice, kde znovu intenzivně „bojuje“, cvičí a snaží se mluvit! Již dokáže ujít několik metrů o holi, zlepšuje výkony při posilování těla. Rád by se do lázní vrátil a prošel ještě jednou touto terapií, která přijde na 120 tis. Kč a bohužel není hrazena z veřejného pojištění.

Rodině chybí již peníze, a to je důvod, proč jeho žena žádá o finanční pomoc. Víme, že to znamená moc nejen pro něj, ale i pro jeho rodinu, přátele a všechny, kteří jej znají. Všem, kdo přispěli, velice děkujeme!

Zabezpečovací detence po pěti letech

Petr Kalvoda
Vladimír Smékal
Jaroslav Vaněk

2009

2014

Článek v prvním čísle časopisu České vězeňství z roku 2009 představil zřízení ústavu zabezpečovací detence při brněnské vazební věznici. Nyní, po pěti letech provozu a zřízení nového detenčního ústavu v Opavě, bychom se rádi podělili o zkušenosti z této první „pětiletky“ existence zabezpečovací detence v České republice.

Zabezpečovací detence byla v ČR uzákoněna v roce 2008 a dnem 1. 1. 2009 vstoupil v platnost zákon o výkonu zabezpečovací detence č. 129/2008 Sb. Považujeme za nutné připomenout, že zabezpečovací detence vznikla v ČR podle zahraničních vzorů, zejména v důsledku dlouholeté potřeby odborníků – psychiatrů a zaměstnanců psychiatrických nemocnic, kteří měli velmi špatné zkušenosti s pachatelé, kterým byla uložena ochranná léčba, a ti ji mařili nebo dokonce během ní páchali trestnou činnost.

Bližší odkazujeme na již zmiňovaný článek v ČV 1/2009, kde tehdejší primář – zakladatel zabezpečovací detence v ČR MUDr. Petr Stožický mimo jiné podrobně vysvětluje ideové a odborné pozadí vzniku a nutnosti existence takového zařízení pro společnost.

První ústav pro výkon zabezpečovací detence (dále ÚpVZD) byl zřízen v prostorách Vazební věznice Brno a zahájil svoji činnost dnem 1. 1. 2009. Druhý ÚpVZD - Opava pak byl zprovozněn v únoru roku 2013. První chovanec zabezpečovací detence byl přijat dne 16. března 2009 a k lednu 2014 bylo dosud přijato celkem 43 chovanců (pachatelů vážných zločinů nebo nespolupracujících či

mařících pacientů v ochranném léčení). Zabezpečovací detence byla v ČR uložena zatím celkem asi 75 osobám (pachatelům závažných zločinů nebo těm pacientům, kteří mají ochranné

léčení závažným způsobem), z tohoto počtu již 43 chovanců zabezpečovací detenci vykonává a zbytek čeká na převod do detenčního ústavu ve výkonu trestu.

Zabezpečovací detence

Je druh ochranného opatření, jehož hlavním smyslem je ochrana společnosti před pachatelé zvláště nebezpečných trestných činů. Dalším smyslem detence je terapeutické a výchovné působení na osoby v detenci v tom směru, aby byly motivovány a připraveny podrobit se případnému ochrannému léčení. K detenci soud přistupuje v případech, že by ochranné léčení samo o sobě nevedlo k dostatečné ochraně společnosti. Je určeno osobám mimořádně nebezpečným, jako jsou agresori, recidivisté s klinicky významnou poruchou osobnosti (těžcí psychopati) a sexuální devianti. Jde, vedle doživotního trestu odnětí svobody, o nejzášší prostředek trestního práva, protože může být spojeno s doživotní izolací. Soud je povinen minimálně jednou za 12 měsíců prozkoumat, zda trvají důvody pro detenci. U mladistvých je toto přezkoumání nutné každých 6 měsíců.

Ukládání zabezpečovací detence

Soud uloží zabezpečovací detenci vždy (obligatorně), pokud:

- upustí od potrestání, ale nařízení zabezpečovací detence je vzhledem ke zmenšené přičetnosti pachatele nebo vzhledem k jeho duševní poruše kvůli ochraně společnosti nutné
- pachatel je vzhledem ke své úplné nepřičetnosti trestně neodpovědný, ale jeho pobyt na svobodě je nebezpečný a ochranné léčení by nebylo k ochraně společnosti dostačující

Kromě toho je možné ji uložit i tehdy - fakultativně, jestliže:

- byl ve stavu vyvolaném duševní poruchou spáchán zločin, pobyt pachatele na svobodě je nebezpečný a ochranné léčení by k ochraně společnosti nebylo dostatečné
- pachatel opakovaně spáchal zločin pod vlivem návykové látky a k ochraně společnosti by opět ochranné léčení nestačilo
- pachatel soustavně maří nebo nespolupracuje na ochranném léčení a je významné riziko recidivy trestné činnosti

K zabezpečovací detenci se vztahují zejména tyto zákony a nařízení:

- Trestní zákoník č. 40/2009 Sb.
- Trestní řád č. 141/1961 Sb.
- Zákon o výkonu zabezpečovací detence č. 129/2008 Sb.
- Nařízení generálního ředitele VSČR NGR č. 15/2009
- Nařízení generálního ředitele VSČR NGR č. 21/2010

Ústav pro výkon zabezpečovací detence

Zvláštní ústav, kde jsou realizovány různé psychologické, léčebné, pedagogické a rehabilitační programy pro zde umístěné osoby, jež jsou nebezpečné společnosti. Tyto ústavy jsou střeženy vězeňskou službou.

Ústav pro výkon zabezpečovací detence Brno

Ústav pro výkon zabezpečovací detence Brno byl zprovozněn dne 1. 1. 2009 po rekonstrukci bývalého rehabilitačního pavilonu. Stavební práce si vyžádaly úpravu stávajícího rehabilitačního pavilonu vězeňské nemocnice, budovy bývalé výměňkové stanice a stávajících přilehlých ploch. Dále se uskutečnila výstavba nové bezpečnostní zdi, vycházkových dvorů a sportovní plochy. Celá rekonstrukce si vyžádala více jak 25 mil. Kč. První chovanec byl přijat 16. 3. 2009 z psychiatrické nemocnice v Kroměříži.

Personální složení ústavu zabezpečovací detence v Brně je následující – zástupce ředitele pro ÚZD a VN, vedoucí odd., dozorcí, strážní, psycholog, speciální pedagog, vychovatel-terapeut, vychovatelé, sociální pracovníci, psychiatr, středně zdravotnický personál, sanitáři a externí sexuolog. Veškerá činnost odborných zaměstnanců a příslušníků je založena na týmové spolupráci. Pravidelně zasedá odborná komise, která projednává zprávy pro soud, komplexní zprávy, přemísťování a další provozní náležitosti. Všichni odborní zaměstnanci jsou pravidelně supervidováni pod vedením doc. PhDr. Jana Kožnara, CSc.

S velkým zájmem jsou realizovány výměnné stáže na různých pracovištích např. na specializovaném oddělení pro mentálně retardované ve Věznici Stráž pod Ralskem, na odděleních ochranného léčení v Psychiatrické nemocnici Praha – Bohnice

a v ÚpVZD Opava, kde úzce spolupracujeme s kolegy a předáváme si cenné zkušenosti při práci s chovanci. Návštěvy jsou velkým přínosem pro práci specialistů se specifickou skupinou vězněných osob či chovanců a do budoucna je prospěšné v této spolupráci pokračovat.

Bezpečnost ústavu

Dle NGR VS ČR č. 15/2009, kterým se stanoví podrobnosti výkonu zabezpečovací detence je ÚpVZD Brno určeno jako přijímací oddělení zabezpečovací detence. To klade zvýšené požadavky na bezpečnostní opatření při všech typech činností v rámci programů zacházení. Často jsou přijímáni chovanci nezaléčení - ve stádiu akutně probíhajícího psychotického onemocnění či těžké osobnostní dekompenzace. U obou zmíněných typů chovanců je vysoká pravděpodobnost nepředvídatelného jednání ve smyslu nevyprovokované agrese vůči okolí. K aktuální skladbě chovanců v ÚpVZD Brno je dále nutné dodat, že přibližně deset chovanců ze stávajícího stavu je nepropustitelných do civilního zdravotnického zařízení, což tyto chovance staví do role „doživotně vězněných osob“. S ohledem na tyto skutečnosti je nutné dbát na maximální bezpečnostní opatření. Příslušníci ÚZD zajišťují veškeré předvádění a střežení při aktivitách např. práce na zahradě, vaření, arteterapie, trivium, sport, dílny a další. Dále zajišťují vycházky, návštěvy, nákupy ve vězeňské kantýně, střežení při zdravotnických úkonech, zesílení při eskortách, předvádění k orgánům činných v trestním řízení, všechny druhy prohlídek.

Zájem o činnost ÚpVZD Brno projevují kromě odborníků z vězeňské a psychiatrické praxe (exkurze PN Kosmonosy, Horní Beřkovice, Černovice, Praha-Bohnice....) i další instituce a organizace např. právní čekatelé Krajského státního zastupitelství v Brně, soudci, státní zástupci, delegace z Libye pod záštitou Ministerstva spravedlnosti ČR, duchovenská péče.

Aktivity chovanců

Práce s chovanci detenčního ústavu se zaměřuje na oblasti výchovné, výukové i terapeutické. Opomíjeny nejsou ani aktivity sloužící k relaxaci a rozvíjení zájmů chovanců. Na činnosti s chovanci se podílí celý tým odborných zaměstnanců i příslušníků VS ČR zařazených na úseku zabezpečovací detence. Dle charakteru aktuální skladby zde umístěných chovanců i požadavků jednotlivých aktivit je přijímán jak individuální, tak i skupinový komunitní přístup.

Aktivity v rámci snahy o pozitivní působení na chovance jsou následující:

Sebeobslužné aktivity

Cílem aktivity je vést chovance soustavnou pracovní činností ke kladnému vztahu k práci; rozvíjet a udržet dosavadní pracovní, sociální a hygienické návyky; vytvářet a získávat nové sociální, hygienické a pracovní návyky; vychovávat ke svědomitosti a odpovědnosti při vykonávané práci; vést k udržování pořádku v ubytovacích a kulturních prostorách.

Jedná se o úklidové práce na pokojích chovanců a v osobních věcech, úklidové práce veřejných prostor ústavu, úklidové práce na kulturních místnostech, dílně a tělocvičně, praní, žehlení, zašívání vlastních oděvů, péče o vlastní tělo (hygiena), nakupování dle vlastní objednávky.

Práce na zahradě

Cílem aktivity je působit na osobnost chovance ve výkonu zabezpečovací detence, potlačovat nežádoucí účinky protispolečenského jednání a rozvíjet jeho vztah k přírodě a ochraně životního prostředí; vlastní práci na zahradě zabezpečovací detence odbourat psychické napětí chovanců, vyvolat pozitivní změny u chovanců, pomáhat jim vyrovnat se s problematickými oblastmi jejich života v ÚpVZD a připravit je na civilní život po případném ukončení VZD.

Jedná se o celoroční práce na zahradě detence při hospodaření na záhonech; pěstování listové zeleniny, kořenové zeleniny a květin; vytváření vzorců jednání a chování při společné práci a její dělbě.

Práce v dílně

Cílem aktivity je rozvoj motorických funkcí a dovedností, smyslového vnímání, fantazie, schopností sebevyjádření; zmírnění stresu a pozitivní působení na psychiku.

Jedná se o výrobu drobných předmětů ze dřeva a dalších materiálů (kostky, hračky, korálky) výroba jednodušších užitečných předmětů poličky, věšáky, závěsy na květiny, krmítka,

ptačí budky); v dílně najdou uplatnění chovanci s nejrůznějšími schopnostmi (zručnější dělají náročnější práce, ti méně zruční např. obrušují výrobky, lakují apod.).

Sportovní aktivity

cílem aktivity je rozvoj motorických schopností chovanců, pozitivní ovlivnění jejich psychiky, zmírnění tenzí a depresí, zachování nebo obnovení svalové síly a normálního svalového tonusu.

Jedná se o základy sportovních her, uvolňovací cviky, posilování svalstva, aerobní a dechová cvičení.

Vzdělávací aktivity (trivium)

cílem aktivity je rozvoj a udržení základních všeobecných znalostí; zmírnění stresu a pozitivní působení na psychiku.

Jedná se o zvládnutí trivia, základy společenských věd, základní témata dějepisu, přírodopisu, zeměpisu atd.

Speciální literární kroužek v Braillově písmu (pro nevidomou chovanku).

cílem aktivity je umožnění smysluplného využití volného času; vedení ke zlepšení kognitivních a myšlenkových procesů, procvičování paměti a získávání nových znalostí, umožnění rozvoje haptiky – prostřednictvím aktivních hmatových podnětů.

Jedná se o zabezpečení literatury v Braillově písmu v brněnské knihovně J. Mahena, čtení literatury, diskuze na přečtená témata.

Kroužek vaření

cílem aktivity je umožnit chovancům účast na tvořivé a smysluplné činnosti, vést ke zlepšení manuální zručnosti a koordinaci rukou, vést k vzájemné kooperaci v pracovní skupině, získání nových zkušeností, získání praktických dovedností.

Jedná se o studium receptů, přípravu surovin, práce v kuchyni při přípravě pokrmů.

Logopedie

cílem aktivity je identifikovat narušené komunikační schopnosti chovanců, předcházet a zmírnit narušenou komunikační schopnost, náprava identifikovaných narušených komunikačních schopností, posilovat dosažené komunikační vzorce, trénink a rozvoj motorických schopností.

Jedná se o dechová cvičení, gymnastika mluvidel, řečová cvičení, říkadla, říkanky, nácvik hlásek, nácvik výslovnosti, artikulace, řečového tempa, nácvik správné tvorby vět, rozvoj nonverbálních projevů (podpora do- rozumění).

Videoklub

cílem aktivity je efektivní vyplnění doby osobního volna, získání nových znalostí, odreagování, možnost kreativního projevu v debatě.

Jedná se o kolektivní zhlédnutí vybraného filmu s následnou besedou.

Volnočasové aktivity

cílem aktivity je smysluplné naplnění volného času chovanců a dle mentálních a fyzických schopností také rozvíjení jemné motoriky, posilování paměti, logického myšlení, pozitivního působení na jejich psychiku a sebeovládání a rozvoj interpersonálních vztahů.

Jedná se o skládání modelových stavebnic, hraní různých společenských her, sledování filmů, DVD a sledování televize.

Akvaristika

cílem aktivity je vytváření vhodné estetizace ubytovacích prostor, budování odpovědnosti chovanců za vykonávanou činnost, uvolnění napětí.

Jedná se o teoretickou přípravu, důsledné dodržování frekvence krmení, údržba a doplňování akvaristických pomůcek a potřeb.

Arteterapie

cílem aktivity je umožnit chovancům účast na tvořivé činnosti umožňující plastické a prostorové vyjádření, vést ke zlepšení manuální zručnosti a koordinaci rukou, poskytnout možnost k realizaci tvůrčích myšlenek, umožnit uplatnit nové podněty a zkušenosti.

Jedná se o modelování, koláže, malování a kreslení, práce s keramickou hlínou, pletení misek z papíru a pedigu.

Sociálně-psychologický výcvik

cílem aktivity je sebepoznávání a poznávání druhých, rozvoj verbální i neverbální komunikace ve skupině, aktivní nácvik řešení náročných životních situací a společensky žádoucích způsobů řešení konfliktů, podpora samostatného myšlení, posilování pocitu zodpovědnosti ve vztahu k okolí, zhodnocení vlastního života a pochopení vlastních negativních projevů, odstranění tenze.

Jedná se o budování náhledu chovanců na vlastní osobnost, vztahy ve skupině a své jednání v rámci kolektivu pomocí sociálně – psychologických technik.

Psychologické poradenství

cílem aktivity je budování důvěry k odbornému personálu, motivování a příprava chovanců, kteří jsou prakticky ovlivnitelní, k zahájení případné terapie v ústavním ochranném léčení, motivace k zamyšlení se nad svými postoji a vzorci chování; zlepšování schopností chovance zvládat běžné zátěžové situace a měnit stereotypní přístup k nim; zmírňovat tenze související s umístěním ve výkonu zabezpečovací detence.

Jedná se o sebepoznání chovanců (jácí jsme, jak vnímám ostatní lidi a reaguji na ně); rozbor aktuálních témat chovance (osobní i celospolečenská) prožívání umístění do detence, podpora adaptačních mechanismů, strategie zvládání a uvolňování stresů, agresivity a přístupu k ní.

Dramaterapie

cílem aktivity je rozvíjet a upevňovat tvořivé myšlení a konání chovanců, vést je k rozvoji fantazie a ke kooperaci s ostatními, vést k dynamice napětí a uvolnění, účastí vést účinnou formou k uvolnění a relaxaci s posilováním vlastních schopností a důvěry v druhé, objevovat svět literatury a vytvářet k němu pozitivní vztah, rozšiřovat řečové a slovní dovednosti, rozvíjet znalosti z oblasti kultury a umění.

Jedná se o „rozehřívací“ hry zaměřené na mluvené slovo, na rozvoj představivosti a fantazie, na prostorové cítění; přípravu a realizaci divadelního představení pro ostatní chovance, včetně přípravy kulís, rekvizit a zvukových nahrávek.

Psychoterapie

cílem aktivity je formou skupinových psychoterapeutických technik zprostředkovat chovancům náhled na své osobnostní patologie ve vztahu nejen k sobě samému, ale též k okolí, získávání náhledu a znalostí o duševních poruchách.

Jedná se o užití psychoterapeutických metod s využitím dynamiky skupiny.

Psychoterapie sexuálních deviantů

využití individuálních i skupinových technik psychoterapie u chovanců s přítomnou sexuální deviací.

Nedílnou součástí práce s chovanci je též podrobné sledování jejich přístupu k režimu detence, případných pozitivních i negativních změn v náhledu na vlastní poruchu, trestnou činnost i vytváření náhledu na nutnost podstoupení ochranného léčení v důsledku společenské nebezpečnosti, i jejich aktuálních psychických stavů a vyladění, jež se zhodnocují v pravidelných čtvrtletních komplexních zprávách sloužících jako podklad pro zpracování podnětů či doporučení k soudnímu projednání vhodnosti setrvání či případné změně ochranného opatření (pokračování v detenci, přeložení do ochranného léčení v rámci civilního psychiatrického zařízení).

Graf č. 2: Věk přijatých chovanců

S výjimkou 6 chovanců (starších 50 let) je věk chovanců rovnoměrně rozptýlen v rozmezí od 20 do 50 let.

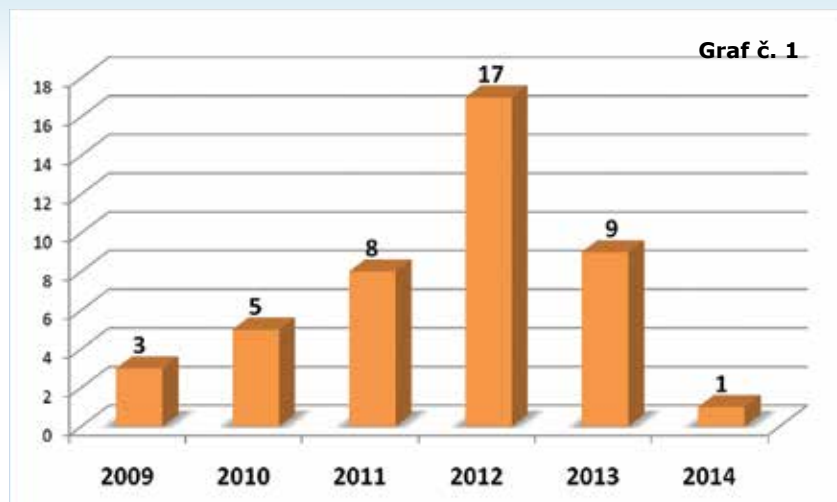
Graf č. 3: Nejvyšší dosažené vzdělání

Většina chovanců má buď základní nebo zvláštní (základní praktickou) školu. Chovanci se středoškolským nebo s vysokoškolským vzděláním jsou psychotici.

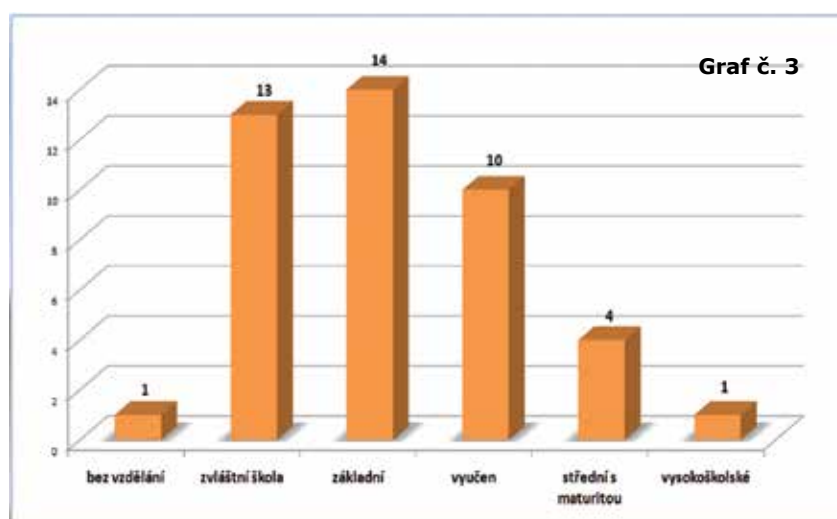
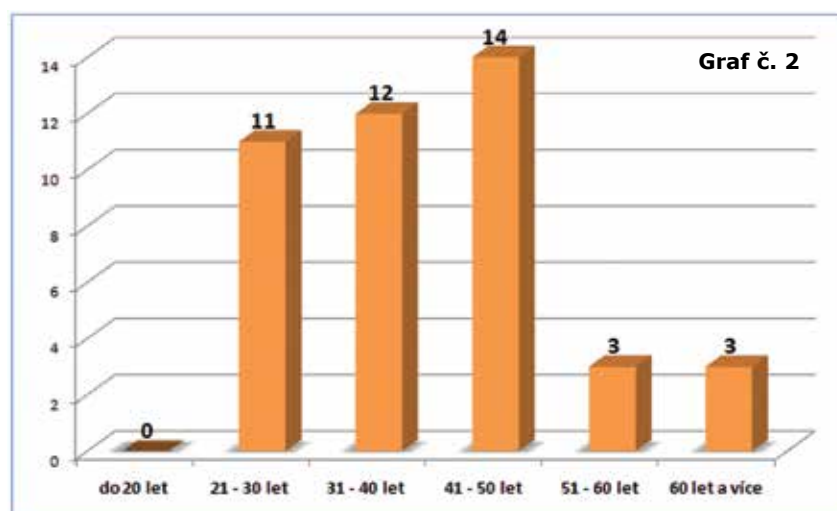
Statistické údaje

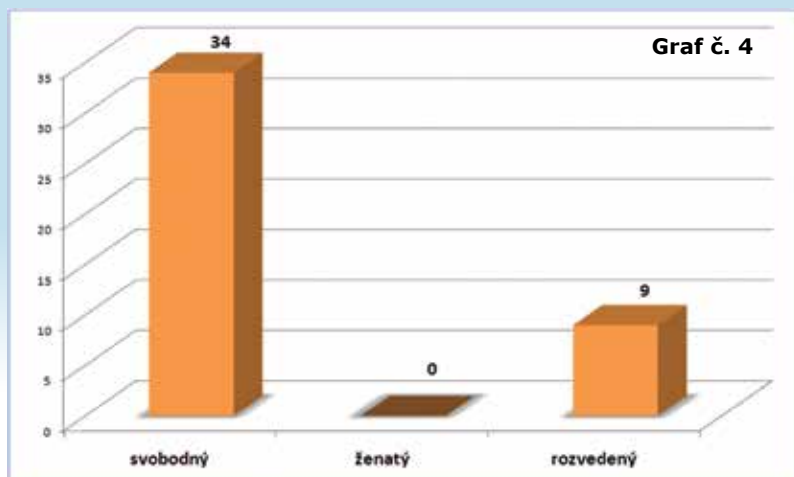
Následující grafy ilustrují a přibližují podstatná fakta o souboru dosud přijatých chovanců. Jak již bylo uvedeno, k datu 30. 1. 2014 bylo do zabezpečovací detence umístěno 43 chovanců (z toho 3 ženy – chovanky).

Na **grafu č. 1** jsou uvedeny četnosti chovanců přijatých v jednotlivých letech. Strmý vzestup (nárůst) počtu přijatých chovanců v roce 2012 se dá vysvětlit novelizací trestního zákoníku, kdy od 1. 1. 2012 je možno umisťovat do zabezpečovací detence i nespolupracující pachatele na ochranném léčení i pokud nespáchali zločin a však jsou pro společnost dále nebezpeční.

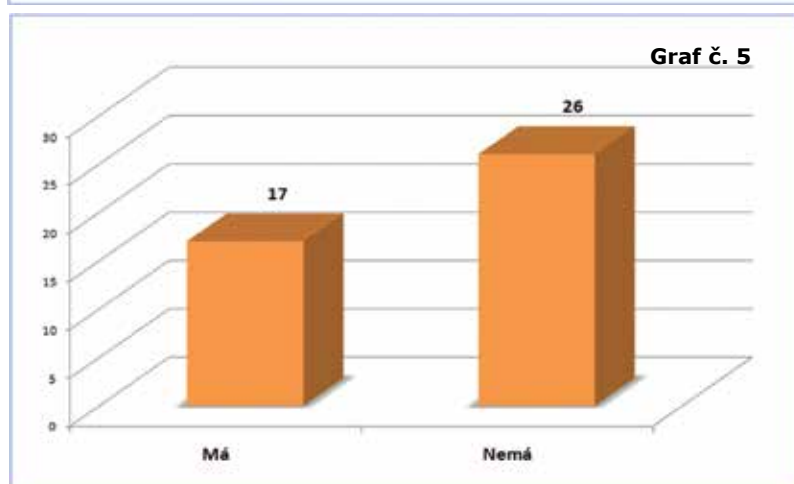

Grafy č. 2, 3, 4, 5, 6 pak zachycují vybrané socio-demografické údaje:

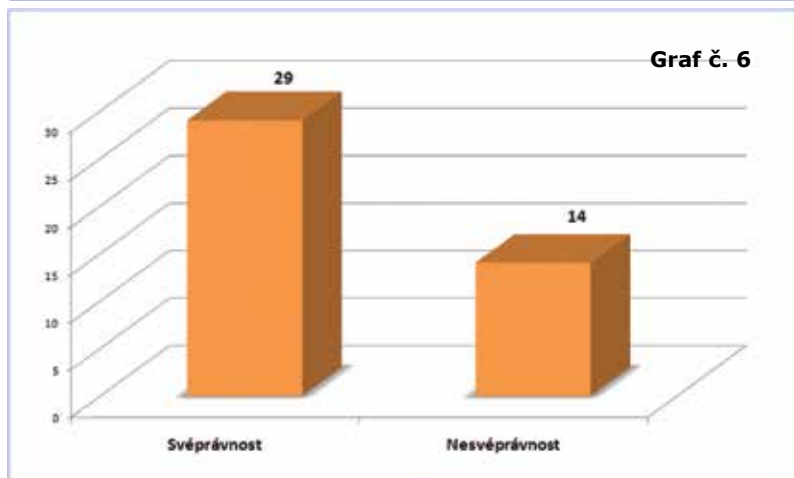

Tento graf je v souladu s obecně přijímaným názorem, že fungující manželství mužům nejen prodlužuje život, ale jistě i snižuje pravděpodobnost páchání závažné trestné činnosti, která by implikovala nutnost nařízení zabezpečovací detence.

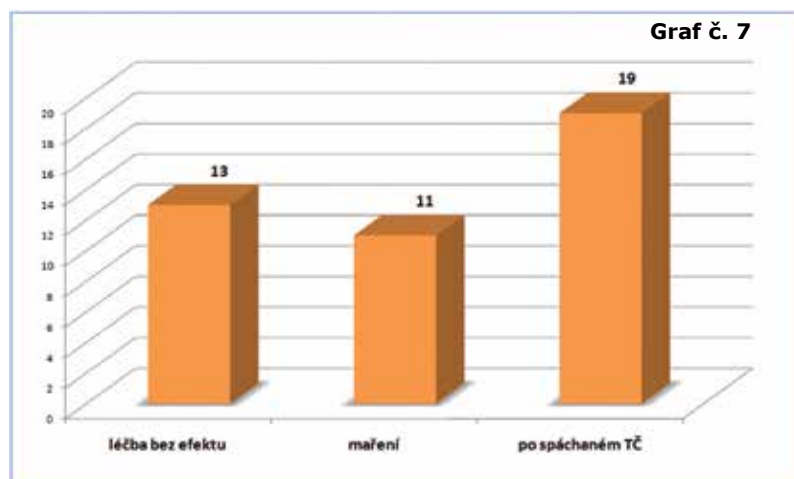
Graf č.5:
Absence či přítomnost sociálního nebo rodinného zázemí

Většina chovanců nemá žádné zázemí, „nemají se kam vrátit“ po eventuálním propuštění.

Graf č. 6:
způsobilost k právním úkonům:

Třetina chovanců – jde především o mentálně retardované – je zbavena způsobilosti k právním úkonům. Vybraná sociodemografická data nepředstavují významnější překvapení, a zdá se, že v podstatě částečně kopírují vzorek vězeňské populace – pachatelů nebezpečných zločinů. Typickým chovancem zabezpečovací detence je muž středního věku, se základním (event. nižším) vzděláním a narušenými soc. vztahy.

Graf č.7:
Nejčastější důvody nařízení zabezpečovací detence:

Pro zjednodušení, že se dá říci, že jsou tři.

- Maření ochranného léčení (které je trestným činem) znamená, že pacient aktivně sabotuje OLÚ tím, že utíká, napadá personál a spolupacienty, odmítá terapii.
- Pod pojmem léčba bez efektu pak myslíme situaci, kdy pacient není např. s ohledem na své rozumové či osobnostní limity schopen dodržovat basální režimová opatření nebo nevyvíjí dlouhodobě žádnou aktivitu směřující k sebekorekci, sebenápravě a výjimečně k seberozvoji (pokud se jedná o poruchu osobnosti).
- Pojem po spáchaném trestném činu zde není třeba podrobněji vysvětlovat, myslíme tím variantu popsanou dále (u následujících 2 grafů).

Graf č. 8: Dodání do zabezpečovací detence

Graf zobrazuje, z kterých psychiatrických léčeben (případně z VTOS) byli do zabezpečovací detence chovanci dodáváni. Jednoznačně zde vede PN Horní Beřkovice, následovaná PN Dobřany, PN Kosmonosy a PN Opava.

Graf číslo 9: Iniciátor zabezpečovací detence

Graf ukazuje, zda iniciátorem uložení zabezpečovací detence byla psychiatrická nemocnice, a která, nebo zda zde byli chovanci pouze přechodně umístěni.

V grafu č. 8 totiž není zohledněna (v poslední době nejčastější) varianta uložení zabezpečovací detence - pachatel spáchá trestný čin, dostane se do vazby, zde je konstatována znaleckým vyšetřením nepříčetnost (ztráta ovládacích a rozpoznávacích schopností), je umístěn přechodně do psychiatrické nemocnice, a odtud do zabezpečovací detence - v grafu č. 9 je tato varianta označena pro zjednodušení „ostatní“.

Opět jsou na prvním místě PN - Horní Beřkovice, PN - Dobřany a PN Kosmonosy.

Je to zajímavý jev, jehož vysvětlení je jistě komplexnější, nicméně nabízí se blízkost zemí, kde je detence již léta uzákoněna, blízkost hlavního města a možná i fakt, že v uvedených psychiatrických nemocnicích jsou pravidla pro dodržování režimu na OLÚ přísnější.

Grafy č. 10 a 11: Diagnózy

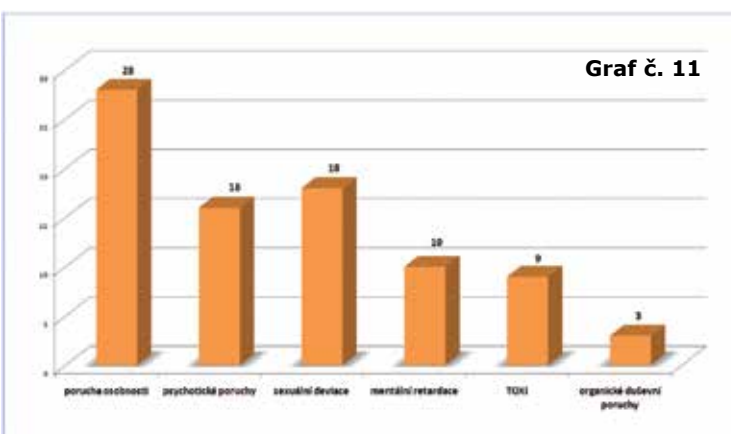
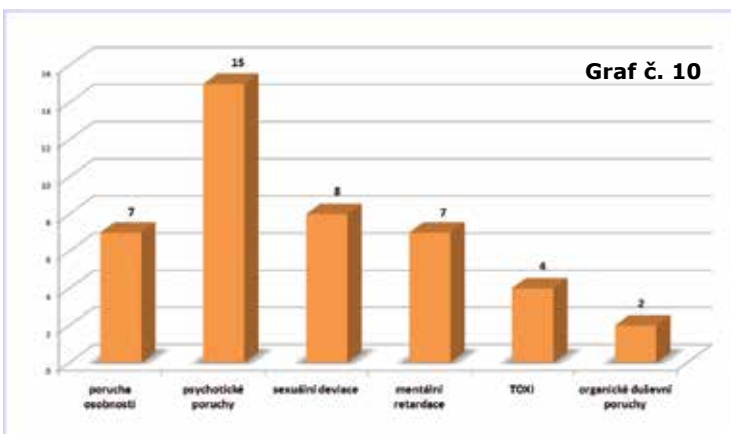
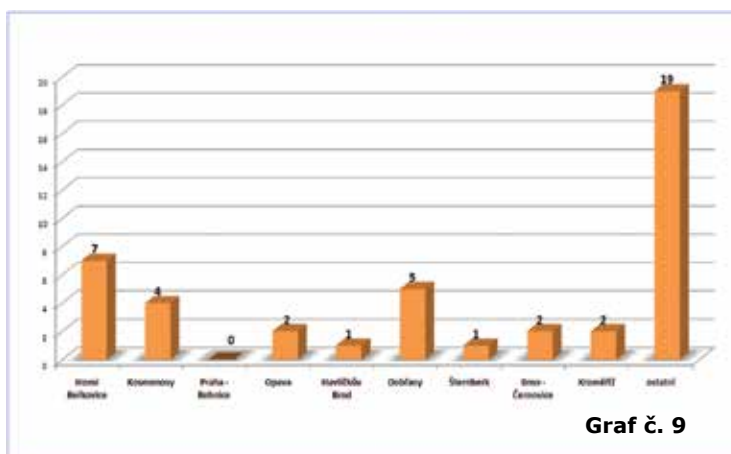
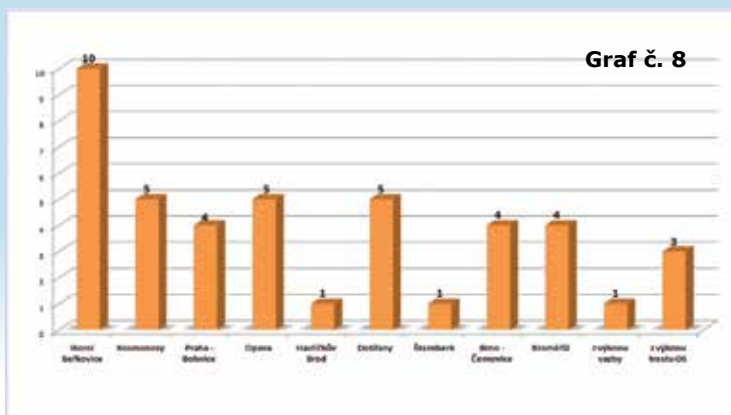
Grafy ukazují rozdělení chovanců podle stanovených medicínských (psychiatrických) diagnóz.

Graf č. 10: ilustruje rozdělení podle základní diagnózy, dle které jsou chovanci rozděleni mj. i do jednotlivých terapeuticky - výchovných sekcí a která bývá uváděna (např. ve znaleckých posudcích) na prvním místě. Jelikož má většina chovanců (s výjimkou psychotiků) více než jednu diagnózu, přičemž nejčastější a nejnebezpečnější kombinace je asociální porucha osobnosti, porucha intelektu a sexuální deviace, přidáváme i poslední graf (č.11), kde je četnost nejvýznamnějších psychiatrických diagnóz číselně vyjádřena.

Zabezpečovací detence funguje v ČR už 5 let. Za tuto dobu bylo přijato celkem 43 chovanců, pachatelů (většinou) velmi závažných trestných činů - zločinů (blíže viz předcházející část s grafy). Tito chovanci jsou aktuálně rozmístěni ve dvou ÚpVZD (Brno a Opava), kde o ně pečují za podmínek stanovených zákonem odborný tým, který mj. i přezkoumává, zda trvají důvody pro trvání zabezpečovací detence a doporučuje soudu další postup.

Je nepochybné, že institut zabezpečovací detence je pro společnost velmi užitečným ochranným opatřením a za uplynulých 5 let se jej zdařilo implementovat do oblasti výkonu trestního práva.

Důležité je i to, že se zdařilo vytvořit funkční a fungující ústavy pro výkon zabezpečovací detence, které jsou kdykoli připraveny na příjem nových chovanců.

Pracovní integrace po propuštění z výkonu trestu

Kristýna Makovcová

Záznam v rejstříku trestů je pro osoby s trestní minulostí častou překážkou ve vstupu na pracovní trh. Přitom dlouhodobá nezaměstnanost a dluhy jsou podle odborníků významnými faktory opětovné recidivy. Odbourat tuto bariéru se snaží pracovní poradenství organizace RUBIKON Centrum.

Součástí RUBIKON Centra je Pracovní agentura RUBIKON, což je unikátní nekomerční agentura poskytující služby pracovního poradenství a podporu při hledání zaměstnání osobám s trestní minulostí. Součástí zaměstnávání těchto osob je spolupráce se zaměstnavateli, současnými i potenciálními, budování kontaktů a vytváření nových pracovních míst. RUBIKON Centrum jde ostatním spřízněným zaměstnavatelům vzorem a samo zaměstnává osoby se záznamem v rejstříku trestů (téměř 20 % z 33 zaměstnanců jsou osoby se záznamem v rejstříku trestů, které zpravidla pracují na pozici provozních asistentů). Bilance Pracovní agentury RUBIKON ukazuje, že přibližně každý pátý klient, který zahájil spolupráci s pracovní agenturou, průměrně do 40 dní nachází zaměstnání. Celkem 80 % z těchto zaměstnaných osob setrvává v zaměstnaneckém poměru i po zkušební době. V případě žen je to každá třetí (31 %), která nalezne práci. V roce 2013 pracovní poradci aktivně spolupracovali se 300 klienty. Situace bývalých vězňů při získávání práce je obtížná.

Podle průzkumu společnosti LMS (provozovatel portálů Jobs.cz a Prace.cz) z ledna 2013 polovina českých firem nezaměstná nikoho, kdo má záznam v rejstříku trestů. Pouze 15 % firem pak trestní bezúhonnost uchazečů o práci vůbec neřeší, zjistilo šetření. „Situace bývalých vězňů při získávání nové práce je velmi obtížná. Je pochopitelné, že v některých profesích mají lidé s trestním záznamem zcela zavřené dveře, překvapivě vysoký je však podíl zaměstnavatelů, kteří odsouzené odmítají bez ohledu na typ pozice, závažnost spáchaného trestného činu, případně míru provinění,“ komentuje výsledky Tomáš Ervín Dombrovský, analytik společnosti LMC.

Žádost o předložení výpisu z rejstříku trestů při pohovoru či nástupu do nového zaměstnání však nemusí být vždy zcela v souladu s českými právními normami. Výpis je totiž možné

požadovat jen v případech, kde je to některým ze zákonů přímo nařízeno. Čistý rejstřík musí mít například úředníci na ministerstvech, policisté, hasiči, zdravotní sestry, sociální pracovníci nebo učitelé. Povinnost se týká i auditorů, notářů, advokátů nebo veterinářů. Zaměstnavatel může výpis z trestního rejstříku chtít také v případě, kdy konkrétní nabízená práce ze své podstaty bezúhonnost vyžaduje. Pokud firma nedokáže

zdůvodnit požadavek čistého trestního rejstříku, výpis požadovat nesmí. Pak by totiž dle zákoníku práce sbírala informace, které s výkonem zaměstnání přímo nesouvisí, což je diskriminující. Praxe je však taková, že v řadě případů se zaměstnavatelé dostávají na hranu zákonného jednání, zvláště pokud je požadavek trestní bezúhonnosti vzhledem k typu činnosti na obsazované pozici neodůvodnitelný, případně zcela nepřiměřený – například u manuální práce. „Naši klienti mají zkušenost, že čistý trestní rejstřík po nich chtěli třeba i na pozici údržbáře, pomocného dělníka nebo u úklidové firmě,“ říká pracovní poradkyně RUBIKON Centra Martina Jašková.

Kde je záznam v rejstříku podmínkou

Naopak výhradně osobám, které mají za sebou trestní minulost, nabízí Pracovní agentura RUBIKON pomoc s přípravou na vstup na trh práce a s hledáním zaměstnání. Velký důraz je rovněž kladen na komunikaci se zaměstnavateli a aktivní vyhledávání zaměstnavatelů, pro které záznam

v rejstříku trestů není automaticky důvodem pro odmítnutí uchazeče. „Naši pracovní poradci potřebují na problematiku zaměstnávání klientů nahlížet i z pohledu zaměstnavatele a jeho potřeb i nároků na nábor pracovníků,“ říká ředitelka služeb RUBIKON Centra Lenka Ouředníčková. „Zaměstnavatelům nabízíme bezplatnou službu výběru vhodného a prověřeného uchazeče na obsazovanou pozici. Snažíme se je zaujmout profesionálními službami, transparentním poskytováním informací o doporučených kandidátech i samotnou kvalitou doporučených kandidátů.“ Právě důkladné prověření klienta, ověření jeho motivace a reálné připravenosti na trh práce je důležitou

součástí poradenského programu organizace. Ten se skládá ze tří fází. První fází je profesní poradenství, kdy hlavním cílem je pomoci klientovi ujasnit si oblasti profesního zájmu, zorientovat se na trhu práce, sestavit si životopis a připravit se na jednání se zaměstnavatelem. Součástí této fáze je již zmíněné ověřování motivace a připravenosti klienta. Další fází je pak samotné zprostředkování zaměstnání, kdy pracovní poradci RUBIKON Centra spolu s klientem sledují a vyhodnocují pracovní možnosti a konkrétní nabídky, zprostředkovávají kontakt se zaměstnavatelem a podporují klienta při jeho samostatném hledání práce. Při zprostředkování místa u spolupracujících zaměstnavatelů je hodnocena vhodnost klienta na danou pozici a vypracováno písemné doporučení pro zaměstnavatele. Získáním pracovního místa však poradenský proces nekončí. Pokud si to klient i zaměstnavatel přejí, kontakt s nimi pokračuje i v době pracovní adaptace během prvních měsíců po uzavření pracovní smlouvy.

Pohovory nanečisto

Pracovní poradci agentury RUBIKON pracují se zájemci o zaměstnání zejména formou individuálního poradenství. Klientům jsou ale nabízeny i skupinové formy práce, těžící ze síly skupinové dynamiky - skupinový kurz Získej zaměstnání či kurz Seznamte se s podnikáním pro zájemce, kteří by chtěli pracovat jako OSVČ. Dalšími aktivitami realizovanými v rámci Pracovní agentury RUBIKON, které jsou ve vhodných případech využívány jako doplněk individuální práce pracovního poradce s klientem, jsou také rekvalifikace, bilanční a pracovní diagnostika, či tzv. Pohovory nanečisto. Tato aktivita umožňuje klientům natrénovat si svou roli v přijímacím pohovoru se skutečnými zaměstnavateli.

Klienti si během pohovorů kromě běžných otázek, se kterými se pak budou setkávat při skutečných přijímacích pohovorech, mohou nacvičit i to, co je pro ně nejtěžší, tedy jak podat zaměstnavateli svou trestní minulost. Zaměstnavatelé pak při pohovorech s překvapením zjišťují, že by na uchazečích jejich trestní minulost nepoznali. Z dosud realizovaných Pohovorů nanečisto se ukázalo, že osobní zkušenost s člověkem, který má zápis v rejstříku trestů, účinně nabourává vžitě představu o „zločincích“. „Jsou to stejní lidé jako ostatní,“ uvádí manažerka soukromé firmy Outbreak, s. r. o. Příjemně překvapená byla i její kolegyně ze společnosti Vodafone: „Měla jsem o lidech s trestní minulostí mnohem horší představu. Vlastně teď vidím, že jsem sem přišla s předsudky.“ Neméně přínosná je aktivita pro samotné klienty RUBIKON Centra,

kterí díky ní získávají cenné zkušenosti. Mnozí z nich totiž dosud žádný pohovor neabsolvovali. Zároveň jim tato zkušenost dodává sebevědomí a připravuje je na vstup na běžný trh práce.

Pohovory nanečisto jsou modelově převzaty od londýnské partnerské organizace Working Chance a jsou realizovány v rámci mezinárodního projektu „Pracovní šance pro osoby opouštějící výkon trestu odnětí svobody“ (CZ.1.04/5.1.01/77.00267), který je spolufinancován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Dotovaná místa výhody pro zaměstnance i zaměstnavatele

Součástí činnosti Pracovní agentury RUBIKON je vytváření dočasných pracovních míst, dotovaných mzdovým příspěvkem z Evropského sociálního fondu. Jejich cílem je vytvořit pracovní příležitost pro klienty, pro které je obtížné najít pracovní uplatnění, a posílit tak jejich šance na běžném trhu práce. Dotovaná místa jsou vhodná i pro klienty, kteří prostřednictvím této pracovní zkušenosti získají odbornou praxi. „Finanční nabídka pro zaměstnavatele, která se k místům váže, posiluje jejich motivaci poskytnout pracovní uplatnění klientům s trestní minulostí a může vyvážit obavy přijmout do zaměstnání osobu s tímto znevýhodněním,“ říká Lenka Ouřednicková.

RUBIKON Centrum samo klienty se záznamem v rejstříku trestů zaměstnává na pozicích provozních asistentů. Zaměstnavatelům díky této zkušenosti nabízí to, s čím má samo pozitivní zkušenost. „Výhody jsme objevovali postupně, hlavní pro nás byla samozřejmě pomoc lidem s trestní minulostí, to je naše poslání.“ „Teď ale na základě vlastní zkušenosti můžeme dotovaná místa vřele doporučit i jiným zaměstnavatelům, protože šetří finanční prostředky a zlepšují chod organizace,“ hodnotí Lenka Ouřednicková. Dočasných sdružení pozic vytvořilo občanské sdružení v roce 2013 jedenáct. Jedná se o místa s různou pracovní náplní, jak přímo v RUBIKON Centru, tak u jiných zaměstnavatelů.

Spolupráce s věznicemi

RUBIKON Centrum navazuje kontakt s klienty také během výkonu trestu odnětí svobody. Nabízí jim v rámci svých vězeňských programů možnost účastnit se motivačních kurzů „Získej zaměstnání“, absolvovat rekvalifikační kurz, využít služeb dluhového poradenství nebo absolvovat „Kurz k řešení zadluženosti a zvýšení finanční gramotnosti“. Vězeňské programy jsou zaměřeny na komplexní

přípravu klientů na propuštění a získání informací o možnosti spolupráce s RUBIKON Centrem po propuštění. V lednu 2014 spolupracovalo RUBIKON Centrum se 13 věznicemi. Kromě služeb pracovní agentury nabízí RUBIKON Centrum klientům tzv. reintegrační mentoring neboli asistenci vyškoleného laika. Mentorem se může stát i osoba, která sama prošla těžkostmi spojenými s návratem do života po výkonu trestu odnětí svobody a úspěšně je zvládla. Klienti na svobodě mohou rovněž využít služeb dluhového poradenství. Poradenství se týká oblastí pomoci při zmapování dluhů, informování o rizicích neplnění různých druhů závazků, pomoc v komunikaci s věřiteli, soudy a exekutorskými úřady. Dluhové poradenství dále zahrnuje informování o podmínkách podání návrhu na osobní bankrot a pomoc se zpracováním jeho návrhu.

Služeb Pracovní agentury RUBIKON v roce 2013 využilo více než 300 zájemců o zaměstnání.

Každý pátý klient, který zahájil spolupráci s Pracovní agenturou RUBIKON, našel zaměstnání, v případě žen to byla každá třetí klientka.

80 % z nich v něm setrvalo i po zkušební době.

Průměrná doba nutná pro nalezení zaměstnání je 40 dnů.

RUBIKON Centrum je nestátní nezisková organizace, která působí v ČR již 20 let v oblasti prevence kriminality a efektivního řešení následků trestných činů. Jeho cílem je opětovné začlenění lidí s trestní minulostí do společnosti, rozvoj jejich schopností pro uplatnění na trhu práce a dosažení jejich sociální a pracovní integrace. Vytváří programy směřující ke snížení recidivy a podporuje klienty při návratu a setrvání na trhu práce, protože především získání zaměstnání a řešení zadluženosti je předpokladem jejich úspěšné reintegrace. Součástí jeho služeb je také pomoc při řešení zadluženosti. Doprovází své klienty od prvních dnů na svobodě a snaží se pomáhat jim v orientaci a zvyšovat jejich motivaci k tomu, aby obtížnou situaci zvládli a úspěšně se zařadili do společnosti. Součástí RUBIKON Centra je také Pracovní agentura RUBIKON, držitel povolení MPSV ke zprostředkování práce a člen Asociace poskytovatelů personálních služeb (APPS). Za svou unikátní práci v oblasti zaměstnávání osob s trestní minulostí získalo RUBIKON Centrum v roce 2013 první místo a cenu publika v prestižní soutěži Národní cena kariérového poradenství, kterou v České republice vyhlašuje organizace Euroguidance.

Petra Běliková

Rodina počká nebo nepočká?

Jeich životy byly do určité doby úplně normální až obyčejné. Starali se o děti, vydělávali, platili dluhy... Pak se ale jeden z členů rodiny ocitl ve vězení... Příběhy čtyř rodin, které se musely s takovou situací vyrovnat, přibližuje snímek dokumentaristy Petra Mikšíčka, Rodina počká.

V dnešní době má těžký život mnoho rodin. Některé však navíc bojují i s obrovským nedostatkem peněz a se studem, protože mají někoho ve vězení. Jak se s takovým osudem žije, si mohou udělat představu lidé právě prostřednictvím zmíněného filmového dokumentu.

„Jednou z neziskových organizací, která rodinám v podobných situacích pomáhá, je občanské sdružení Za branou. Pořádá pro ně takzvané svépomocné skupiny, kde se setkávají členové rodin stigmatizovaných tím, že mají ve vězení blízkého člověka. Samozřejmě, že se lidé často stydí, svou situaci vnímají jako fatální jak ze sociálního, tak ekonomického hlediska,“ říká dokumentarista Petr Mikšíček.

Nezřídkou se ve vězení ocitá hlavní živitel rodiny a zbylí členové stojí před problémem, jak splácet dluhy a jak přežít. A právě předseda občanského sdružení Za branou Jan Frank pomohl Mikšíčkovi vybrat případy, které snímek přibližuje.

„Spolupráce s rodinami byla skvělá, všichni byli hodně otevření. Nejen, že se o svém problému už nebojí mluvit, ale jsou připraveni pomoci i dalším lidem v podobné situaci. Pomalu se tím mění pohled společnosti na rodiny, jejichž člen je ve vězení. Tito lidé si určitě nezaslouží, abychom na ně hleděli skrz prsty, ale spíše abychom se jim snažili pomoci,“ říká dokumentarista.

Zejména na rodinách vězněných osob také podle něj nejvíc záleží, zda a kdy se jejich blízký vrátí z vězení jako lepší člověk, nebo naopak jako recidivista. Stejně tak závisí opět především na nich, zda mu pomohou se dostat na podmínku domů dřív. Dokument seznámí diváky třeba s příběhem vězně z Plzeňska, který

skončil za mřížemi kvůli majetkové trestné činnosti. Jeho manželka se přitom ocitla sama s hypotékou a dvěma malými dětmi. Dalším je příběh ženy, jejíž dcera je ve vězení ve vězení za vraždu. Také ona se musí starat o dvě malé děti. Dva roky přitom trvalo, než se ženě podařilo domoci se příspěvků na vnuky. Do té doby musela se dvěma tisíci korunami uživit pět členů domácnosti. Třetí příběh přibližuje osud malíře Miloše Čekana odsouzeného na čtyři

a půl roku. Namaloval spoustu obrazů, které pak jeho žena prodávala, aby přilepšila rodinnému rozpočtu, vypráví Petr Mikšíček. „Rádi bychom dokumentem pomohli i tomu, aby v krajských a větších městech republiky vznikala různá sdružení, zaměřená na pomoc rodinám, které jsou sociálně a ekonomicky oslabeny uvězněním některého ze svých členů,“ přeje si Petr Mikšíček. O svém filmu říká, že se v podstatě jednalo o bezrozpočtový snímek, který tvůrci dělali bez nároku na honorář. „Práce nás bavila, protože jde o dokument, který má velkou sociální sílu,“ říká. Film vznikl od prosince 2012 do konce loňského roku.

Heraldika ve vězeňské praxi u nás i za hranicemi

Náprsní odznaky nebo kapsáče

Josef Nejedlý

Přesný počet označení stejnokrojů vězeňských služeb ve světě a jejich nejrozšířenější druhy snad neznají ani renomovaní odborníci. Tuto mezeru v informovanosti kvalifikovanými údaji vyplňují popularizační články např. o rukávových nášivkách, nebo jako v tomto případě o náprsních označeních stejnokrojů příslušníků vězeňských služeb v rozličných státech světa a o dalších obdobných tématech. Vzhledem k jejich tradičnímu umístění na stejnokroji příslušníků je nasnadě i jejich hovorové označení „kapsáče“.

Články v našem časopise vlastně dokládají, že vhodně interpretované – a krom toho i nevšední a divácky velmi atraktivní – konkrétní výsledky heraldiky, této svébytné, i když „pouze pomocné“ historicko-vědní disciplíny mají i v našich podmínkách trvale své pevné místo a jsou denně používány také v jednom z významných bezpečnostních ozbrojených sborů České republiky, ve Vězeňské službě ČR.

Něco teorie

Ačkoli heraldika našla největší uplatnění hlavně ve středověku, nemizí z obzoru moderního člověka, ale vrací a rozvíjí se v současnosti transformovaná do symbolů na displejích počítačů a mobilních telefonů, je součástí firemní kultury a reklamy. Nejblíže její původní identifikační roli tzv. „mluvících“ erbů zůstává dnes označování příslušnosti osob k výkonným zejména mocenským orgánům státu; ty veřejně prokazují své kompetence nebo příslušnost k jednotce nebo sboru obdobně jako někdejší královští rytíři svými štíty a prapory. Obdobný princip, samozřejmě v moderním tvaru a novodobé výtvarné podobě vlastně přechází v praxi např. současných ochránců zákona, klidu a pořádku. Proto i v českém i evropském vězeňství zažíváme pocit znovuprobuzení, renesance tohoto atraktivního a divácky vděčně přijímaného historicko-vědního oboru. A právě historické srovnávací studie její rozsáhlé použití v oblasti moderního vězeňství jen a jen potvrzují.

Samostatnou a velmi významnou pomocnou historickou vědou se heraldika stává v polovině 19. století. A dávno se již nezabývá pouze – jak se mnozí dnes mylně domnívají – znaky států, erby měst či korporací... Moderní česká heraldická zkušenost na příkladu vězeňství ukazuje, že tvůrci oborového označování i dnes pečlivě zvažují a stále častěji čerpají z platných historických zákonitostí

této disciplíny. Zkrátka a dobře – bez účelného používání poznatků a výsledků zkoumání a následné aplikace především v oblasti sfragistiky (nauka o pečeti) a dějin umění si vlastně ani není možno představit vězeňskou heraldiku 21. století.

Nejen doplněk stejnokroje

Téma příspěvku o náprsních odznacích na stejnokrojích vězeňského personálu se v podstatě týká pouze některých vybraných částí společenské kultury. Ty se navzájem ovlivňují a vytvářejí rozsáhlou problematiku zobrazování heraldických motivů ve vězeňském prostředí. Konkrétní projevy profesionálního výtvarného umu, invence a tvorby opírající se o používané heraldické artefakty ve stylovém umění s náměty státní (zejména v případech zahraniční provenience) vězeňské heraldiky poskytují téměř nepřehlednou možnost porovnávání... Pro komplexní zachycení takového jedinečného kulturního jevu není možné opomenout nezbytnost pohledů k sousedům a stejně tak i naši kontinuitu s oborovým (světovým) společenstvím. Můžeme obdivovat častokrát detailnější zaměření zahraniční symboliky na nejrůznější vězeňské profese, třeba i chvíli závidět, je-li to pro nás inspirací. Všeobecně je nutno vycházet z úlohy, kterou mají symboly a oborové znaky ve všedních i slavnostních dnech člověka. V tzv. užitém výtvarném vězeňské tvorbě se promítá mnoho dalších vlivů užitekových a estetických, ze kterých profesionální výtvarná tvorba vychází, a kterou reflektuje. Toto pojednání se proto uvedené příklady miniaturních výtvarů drobné plastiky pokouší představit jako průsečíky materiálních, sociálních a duchovních vazeb, jako umělecké zkratky vyvržené z oceánu bojů mezi myšlenkovou mnohostí a strohou prakticky uchopitelnou jednotou.

Současné české vězeňské označování je vlastně významným dokladem realizace tradiční státní heraldiky v běžné denní praxi. Je to možné dokladovat takřka ve všech projevech a oblastech profesionální výtvarnosti, a to i na předmětech, na kterých se uplatní nejrůznější techniky standardního všeobecně veřejností uznávaného umění a stejně tak i umění zlidovělého.

Oficiální vězeňská heraldika má trvale svoje pevné místo na přesně vymezeném okruhu předmětů, především stanovených doplňcích stejnokrojů vězeňského uniformovaného personálu. Datování výtvarných projevů velmi úzce spjatých s českou vězeňskou denní praxí, v našem případě náprsních odznaků vězeňských služeb, spadá převážně do období do devadesátých let a konce 20. století až do současnosti.

Reprezentativní výběr náprsních odznaků a štítků vězeňských služeb z mnoha zemí, se kterými Vězeňská služba České republiky na nejrůznější rovině a bázi spolupracuje a čtenářská veřejnost se tedy při těchto kontaktech s nimi seznamuje, potvrzuje skutečnost, že pravděpodobně všude, mnohdy třeba i odlišných důvodů, ale skutečně všude, věnují nevšední pozornost výtvarnému zhotovení a následnému používání.

Posouzení doplňků stejnokrojů umožňuje náš výběr pouze v omezeném pohledu na vybranou zemi vzniku a původu. Zajímavé by bylo širší srovnání kontextů a každodenní praxe se sousedními evropskými či zámořskými sousedy, ale na to nám nyní zbývá jen málo prostoru.

Praxe u nás a v zahraničí

Jak jinak – začínáme doma, u nás v České republice ve vězeňské službě. Následující pasáže potom upozorní na reprezentativní výběr dalších, zejména evropských vězeňských systémů s jejich některými organizačními nebo společenskými specifiky nebo odlišnostmi.

Tématu by jistě slušelo hlubší zpracování zobrazovaných heraldických artefaktů ve výtvarném kontextu kultury dané země. Vždyť některým z nich v odborné literatuře anebo oficiálních předpisech vlastně není věnováno nic víc než strohé heslo v příručkách společně s množstvím

dalších výstrojních doplňků. Vysvětlení symboliky a dalších vztahů stále čeká na zanícené badatele, autory článků a jejich čtenáře.

Vězeňská služba ČR

Již v příspěvku k 20. výročí vzniku Vězeňské služby ČR jsme se zmiňovali také o označení příslušnosti k VS ČR (Naše malé výročí. In České vězeňství č. 4/2012). Nejnovější a zatím i posledně publikovanou úpravou, která konstatuje původní vzor z roku 1993, je Nařízení generálního ředitele č. 36/2006 ve znění pozdějších změn a doplňků o stejnokrojích příslušníků VS ČR. Tímto předpisem je stanoven tvar, velikost i barevné provedení a další potřebné náležitosti heraldického oborového znaku.

Znak je zhotoven z kovu (tombaková slitina), patinovaný do barvy starého zlata a používá se v souladu s platným předpisem na saku reprezentační uniformy a dále i pro generálské hodnosti. Nelze opomenout i jeho použití ve služebním průkazu (a to jak pro příslušníky, tak i civilní personál). Na stejnokroji je nošen na pravé straně reprezentačního stejnokrojového saka. Jeho oficiální tvar, vzor a zobrazení jsou samozřejmě uvedeny v příloze výše uvedeného interního předpisu.

Kovové služební identifikační číslo příslušníka v kovovém provedení, aplikované na tmavohědě kožené podložce bylo svého času také uvedeno v tomto předpisu. Postupem času se z praktických důvodů ale přešlo na odlišný tvar i provedení (osobní číslo uniformovaného příslušníka je aplikováno na tzv. „suchozipu“), používané v současnosti. Mimochoodem – služební identifikační číslo se přiděluje „jednou pro vždy“ v souladu s číslem služebního průkazu příslušníka. Původní tvar, závěsný náprsní štítek s číslem, se nosil zavěšený pod

patkou levé horní kapsy stejnokroje (sako, nebo košile) v době výkonu služby s výjimkou reprezentačního a večerního, společenského stejnokroje.

Určitě bude čtenáře ale zejména potom celou příslušnickou veřejnost zajímat, že na ministerstvu spravedlnosti již delší dobu čeká na schválení novela tzv. výstrojního předpisu VS ČR. Vyhláška, která by měla komplexně upravit celou tuto oblast, by měla mj. přinést zásadní změnu týkající se právě zavedení nového vzoru „kapsáčů“. Pokud ke schválení návrhu dojde, měli bychom se v historicky dohledné době setkat s novými vzory tohoto označení. To bude určeno v modifikovaném provedení jak pro kategorii praporečků tak i v poněkud odlišné výtvarné úpravě pro kategorii vyšších důstojníků. Tvůrcům návrhu lze jen držet palce, aby měli onu pomyslnou šťastnou ruku a český vězeňský stejnokroj by se tak obohatil o nevšední a i umělecky vyvážené kovové náprsní označení.

Sbor vězeňské a justiční stráže

Pro názorný příklad zahraničního nápaditého a vkusného řešení miniaturního výstrojního doplňku stejnokroje není třeba chodit daleko. Již několik let příslušníci Sboru vězeňské a justiční stráže SR (ZVJS) při výkonu služby používají odznak sboru s oficiálním tzv. velkým znakem ZVJS doplněný v dolní části o identifikačním číslem příslušníka sboru. Tato praxe je prováděna v souladu s platným předpisem, kterým je Příloha č. 15 Rozkazu ministra spravedlnosti SR č. 13/2001 Sb., o stejnokrojích příslušníků ZVJS. Na základě tohoto předpisu je nošen na levé kapse stejnokroje. Odtud také slovenští kolegové odvodili i jeho hovorový slangový název „kapsáč“, používaný nejen na Slovensku, ale běžně i u nás. Odznak je proveden z kovu stříbřité barvy ve vysokém lesku. Státní znak republiky je proveden v barevném emailu. Pohled do nedaleké historie nám napoví, že vzápětí po rozdělení bývalého společného státu se rozhodli na Slovensku jít i v této oblasti svojí vlastní cestou. Při respektová-

ní základních heraldických pravidel v ZVJS ihned od počátku roku 1993 využili skutečnosti, že umělecký atelier kremnické mincovny a následně i ražebna v minulosti pro tento bezpečnostní ozbrojený sbor realizovaly nejednu zajímavou ražbu. Proto se již od samého vzniku ZVJS odborná i laická veřejnost setkala s několika umělecky zajímavými a nápaditými náprsními označeními stejnokrojů vězeňských příslušníků, která po přechodnou dobu používala nejprve slovenská justiční pořádková služba a následně, další vzor i justiční stráž (viz obr.) Třetím artefaktem této, nyní již historické řady, byl i později užívaný další vzor se státním znakem

SR, provedený v barevném emailu; tento typ byl po přechodnou dobu používán i ostatními uniformovanými příslušníky ZVJS. Z hlediska atraktivity a působivosti nutno vyzdvihnout především techniku provedení – odznaky působí velmi masivně a majestátně a jsou ve všech třech případech zhotoveny v barvě tzv. starého stříbra.

Nejmladším heraldickým náprsním označením slovenského vězeňského stejnokroje je v ZVJS používané označení příslušníků slovenské vězeňské duchovní služby; jedná se o náprsní kovový odznak bíle smaltovaný s latinským opisem ORDINARIATUS MILITARIS IN SLOVACHIA. Uprostřed odznaku je zobrazeno er-

bovní označení slovenské duchovní služby symbolizované dvojramenným křížem v tradičním gotickém heraldickém štítu. Toto je doplněno v horní části biskupskou mitrou a pastýřskou holí. Nutno poznamenat, že v tomto případě je zejména díky historické zkušenosti této speciální služby, působící ve slovenském vězeňství, je tvar a umělecké provedení nejen velmi působivé a atraktivní, ale v podstatě plně odpovídá i heraldickým zákonitostem a požadavkům.

Spolková republika Německo

Situace v zemi našich sousedů, SRN, je z tohoto hlediska výrazně komplikovanější, ale i odvážněji a výrazně odlišně řešená. Pro odborníka, natož pro laika (i samotné Němce) je především značně nepřehledná. Nutno jen připomenout, že základním rozdílem mezi českým a německým vězeňským systémem je skutečnost, že vězeňství v SRN není ústředně organizačně řízeno. Výkon vězeňství je plně v kompetenci ministerstev spravedlnosti jednotlivých spolkových zemí. Od toho se odvíjí i různorodá praxe: někde je označování řešeno na zemské úrovni (viz např. především Bavorsko, Severní Porýní-Falcko), jinde je to pouze záležitost jednotlivých věznic (např. Bádensko-Würtenbersko, viz reprodukce „kapsáčů“ věznic Bruchsal, Mannheim, Stuttgart a dalších); někde – vzhledem k ekonomické situaci a možnostem – věznice nepoužívají

žádné náprsní označení. Ve spolkové zemi Sasko (viz obr.), ale i jinde jsou uniformovanými příslušníky při výkonu služby používány pouze typizované jmenovky s uvedením oficiálního zemského znaku. Vzhledem k tomu, že v případě SRN jde o zem našeho nejbližšího souseda, s jehož mnoha vězeňskými službami má VS ČR dlouholetou a relativně úspěšnou mezinárodní spolupráci na nejrozličnějších úrovních, níže uvádíme alespoň několik bližších informací k tomuto druhu heraldického označování vybraným spolkovým zemím, příp. jejich jednotlivým věznicím.

Spolkové země Bavorsko, Severní Porýní-Vestfálsko

Tyto spolkové země vybavily uniformované příslušníky svých vězeňských služeb ve všech věznicích odznakem zhotoveným z barevného smaltu na kovovém podkladu. Výtvorným námětem byla heraldická podoba zemského znaku příslušné spolkové země. Uvedeme alespoň základní technické parametry: ve spolkové zemi Bavorsko je náprsní

odznak vyhotovený z kovu s povrchovou úpravou barevným smalt; má tvar tradičního gotického heraldického štítu. Příslušníci nosí odznak na levé stejnokrojové kapse. Je široký 30 mm a na výšku má 37 mm.

Další spolkovou zemí, kde do výroby zavedli kapsevé označení stejnokrojové vězeňského personálu, je Severní Porýní-Vestfálsko. Náprsní odznak je kovovou miniaturou rukávové nášivky, vyhotovený samozřejmě s použitím povrchové úpravy barevného smaltu na kovovém podkladu. Tvarem připomíná renesanční ozdobný heraldický štít; je široký 28 mm a vysoký 40 mm.

Spolková země Sársko

Poněkud netradičním způsobem vyřešili svého času problém ve spolkové zemi Sársko, v jedné z nejmenších zemí SRN. Vzhledem k tomu, že tato spolková zem bezprostředně sousedí s Francií, vzali si němečtí tvůrci technicky za vzor v tu dobu ve Francii používaný tvar náprsního vězeňského odznaku. Ovšem skutečně jen co se týče materiálu – byl zhotoven z látky! A tak bylo možno na stejnokrojích vězeňského personálu v nedávné minulosti v Sársku vidět, i když po většinou výjimečně, náprsní látkové odznaky – zmenšeniny rukávových nášivek. Jejich používání bylo však časově omezeno a vysloveně z praktických ale i ekonomických důvodů se od tohoto způsobu označování upus-

tilo. Rozměry obrazové části odznaku jsou: výška 65 mm a šířka 55 mm. Celková velikost kompletního ozna-

Spolková země Sasko

Jako jediného zástupce tzv. nových spolkových zemí, která s naší republikou bezprostředně sousedí, v tomto výběru a přehledu představujeme spolkovou zemi Sasko. K výtvarnému řešení náprsního odznaku, používaného na stejnokrojích příslušníků, zde přistoupili nepříliš originálně. Odznak je vytvořen z plastu, heraldický znak spolkové země je pouze stylizovaná grafická kresba a víceúčelovost je zabezpečena tím, že odznak se používá (a používal) v několika velikostních variantách také jako jmenovka. Ta je v souladu s dosud platným předpisem používána příslušníky při plnění služebních povinností. Rozměry nejnovějšího vzoru štítku jsou 75 x 25 mm.

Spolková země Bádensko-Würtenbersko

Zajímavější a divácky přitažlivější je výsledek výtvarného řešení v další spolkové zemi Bádensko-Würtenbersko. Oficiální označení příslušníků – jmenovka se stylizovaným znakem spolkové země – je umožněno nosit v každé věznici. Ovšem zde oficiální činitelé nikomu nekladli překážky a nechali zřízení a používání atraktivního doplňku stejnokroje doslova na libovůli jednotlivých věznic. Díky tzv. lidové tvořivosti při výběru námětu a tvaru existuje značně široká paleta působivých a atraktivních odznaků, používaných v některých vězeňských

zařízeních. Není však žádným tajemstvím, že náprsní odznak tohoto typu se nevyskytuje v každé věznici této spolkové země. Tento heraldický výstrojní doplněk, tedy jeho umělecký návrh a náklady na jeho zhotovení a výrobu, si musí každá věznice uhradit z vlastních zdrojů. Věznice je potom v plném rozsahu zodpovědná za jeho formu, výtvarnou i ideovou náplň ale i ekonomickou stránku. Tam, kde si toto řešení osvojili, vyhotovili jej s nadhledem a s rozmachem. Kromě věznice Stuttgart se název věznice vždy uvádí zkratkou JVA, což je v celé SRN oficiální označení věznice (Justizvollzugsanstalt).

Věznice Pforzheim

Tato věznice má velmi vkusně řešený kovový náprsní odznak. Je zhotovený z kovu s povrchovou úpravou barevný smalt. Má tvar tradičního gotického heraldického štítu s těmito rozměry: výška 40 mm, šířka 32 mm. V tomto případě je dokonce i známý autor výtvarného řešení návrhu; je jím Manfred Hoffener. O dalších realizovaných odznacích této spolkové země takové podrobnosti známé nejsou.

Věznice Bruchsal

Náprsní odznak v atraktivním barevném smaltovaném provedení ve tvaru heraldického gotického štítu má rozměry 34 mm na šířku a 40 mm na výšku. Je adjustovaný na tradiční černé kožené podložce.

Věznice Mannheim

Náprsní odznak je opět kovový s povrchovou úpravou barevného smaltu. Heraldický štít tvarem vzdáleně připomíná renesanční štít a má rozměry 34 x 24 mm; je umístěn na kožené podložce. I v tomto případě je nošen při výkonu služby na levé kapse saka služebního stejnokroje.

Věznice Stuttgart

Motivem náprsního odznaku této věznice je oficiální heraldický znak města. Provedení odznaku je opět kovové s atraktivním barevným smaltem a má tvar tradičního heraldického gotického štítu.

Francie

Ve Francii dodržují tradice. Toto tvrzení jednoznačně dokladují alespoň doplňky výstroje francouzských vězeňských uniformovaných příslušníků. Původně používané látkové náprsní odznaky (průměr obrazové plochy 60 mm) byly sice zajímavé, ale v podstatě nepříliš praktické a tak je v průběhu vývoje logicky nahradily odznaky kovové. Nový vzor má shodný, kruhový tvar, ovšem motiv je od původního tvaru poněkud odlišný, jednodušší (stříbrná pěticípá hvězda na modrém podkladu). Také rozměr je poněkud menší než bylo označení původní (průměr obrazové plochy 60 mm). Látkový, v současnosti již nepoužívaný vzor byl poněkud zdobenější (na bočních paprscích stříbrné hvězdy byly symbolicky zavěšeny tzv. váhy spravedlnosti).

Oficiální celoněmecký přehled o tom, které věznice a ve které spolkové zemi si zřídily a používají tento druh náprsních odznaků vlastně ani neexistuje. Odvíjí se to především od skutečnosti, že v souladu s platnou legislativní úpravou je výkon trestu odnětí svobody a výkon vazby výlučnou záležitostí každé spolkové země. Dokonce i standardní služební styk mezi jednotlivými věznicemi v té které spolkové zemi je po organizační stránce omezen tak říkajíc na nejnutnější minimum. Vyplývá to jednoznačně z uspořádání a tradičně široké faktické ale i ekonomické autonomie vězeňských zařízení jednotlivých spolkových zemí.

vzdělávání a turismu. Skok v životní úrovni obyvatel byl obrovský a francouzská novodobá koloniální politika zde slavila jeden ze svých největších úspěchů.

Na ostrově existuje několik místních věznic různých kategorií, z nichž každá má i svoji heraldickou symboliku. Tato byla výtvarníky využita při tvorbě náprsních odznaků, používaných na stejnokrojích příslušníky vězeňského personálu jednotlivých věznic. Čtenáři představujeme právě prostřednictvím náprsních označení (mají kruhový tvar) dvě tamější vězeňská zařízení, a to věznici CP SAINT DENIS a věznici MA SAINT PIERRE.

Francie – La Réunion

Moderní historii ostrova lze sledovat již od 17. století. Od roku 1643 nesl ostrov název Bourton a ve stejném roce sem byli posíláni první Evropané do vyhnanství. Na počátku 19. století dali francouzští revolucionáři ostrovu i dnešní název. Po druhé světové válce přichází velká krize, avšak 19. března 1946 dostává ostrov statut zámořského departmentu Francie. S tím je spojena současně i masivní podpora z mateřské země, zejména ve formě investic do infrastruktury,

Lucembursko

Co se týká rozlohy, je v Evropě řazeno do kategorie menších států. Jeho vězeňská heraldická výbava je však docela zajímavá. Náznorným dokladem tohoto tvrzení je velmi vkusně řešený náprsní odznak, který v době výkonu služby používají všichni členové uniformovaného vězeňského personálu. Je patinován do barvy starého stříbra. Jeho tvar vychází z modifikace označení knížectví (korunka), jež je umístěno nad stylizovaným zobrazením budovy věznice. Kovový odznak o výšce 45 mm a šířce 30 mm je aplikován na černé kožené podložce.

Švédsko

Tato vězeňská služba je „výtvarně“ velmi zdrženlivá při zhotovování a používání různých resortních odznaků a označení uniformovaného personálu. S výraznějším označením se setkáme snad pouze v těch věznicích, kde je nařízen nejprísnejší režim. Zde působí mj. švédská kriminální služba. Její příslušníci používají při výkonu služebních povinností označení stejno-
kroje obdélníkového tvaru v barvě stříbrošedé se jménem. Jediným heraldickým symbolem tohoto výtvarně strohého náprsního označení je aplikovaný oficiální znak švédské vězeňské služby v zelené barvě.

Využívání heraldických motivů zejména v současnosti přesahuje hranice jednotlivých států. S tímto trendem se setkáváme v podstatě všude, a tak ani vězeňství netvoří výjimku. Není pouze záležitostí módních změn a trendů, ale našlo svoje místo a účelné využití. Výtvarné zpracování některých druhů výstrojných doplňků s heraldickou tematikou bylo v minulosti a zejména potom v současnosti je a pravděpodobně ještě dlouhou dobu zůstane velmi oblíbenou praxí. Čtenářům představujeme reprezentativní výběr jedné oblasti; jiné zatím úspěšně unikají pozornosti badatelů a dalších odborníků. Vše se samozřejmě odvíjí od společenských ale i ekonomických podmínek a možností země původu; nezanedbatelnou roli hraje také nepříliš velká popularita vězeňství nejen u veřejnosti všeobecně, ale také u rozsáhlejších jinak odborně zaměřených skupin. Významnou úlohu má také období, ze kterého tyto předměty pocházejí; nezanedbatelný a poměrně rozhodující je faktor jejich vzniku, původu společenského a politického klimatu a provenience...

Po technické stránce je výběr představovaných drobných uměleckých heraldických plastik na solidní, především srovnatelné úrovni, a to bez ohledu na skutečnost, ze které země pocházejí. Inspirativní součástí příspěvku je také fotodokumentace, zobrazující zpracování motivů a vypo-
vídající o míře jejich dokonalého uměleckého zpracování a také porovnání rozličných náprsních odznaků, které mají původ ve vězeňském prostředí, jejich atraktivitě při působení na diváka... Zkrátka, předkládá se reprezentativní výběr náznorných podkladů a informací, aby si vnímavý čtenář mohl vytvořit vlastní kvalifikované porovnání s jinými, jemu známými a možná také i oblíbenými doplňky. Jednoduše řečeno – je možné využít nabídnutou možnost a seznámit se s tím, jak to děláme u nás a jak to zvládají jinde.

Portugalsko

Náprsní heraldický odznak používaný na stejno-
kroji portugalského vězeňského personálu není nikterak originální – je v podstatě výtvarně velmi strohý. Barevná kombinace výtvarného řešení – bílá, zlatá a červená tuto jednoduchost podtrhuje. Také materiál je především z ekonomických důvodů běžnější – masivní pogumovaný tisk na textilní podložce; rozměry odznaku 65 mm na výšku a 56 mm do šířky). Je nošen vězeňskými příslušníky na levé kapse stejno-
krojové blůzy, a to pouze při výkonu služby.

O vazební věznici s ohledem na její společenský význam a historii toho bylo již hodně napsáno a publikováno. Podrobnou a komplexní publikaci o historii vazební věznice zpracoval v roce 2012 kolektiv autorů z řad zaměstnanců vazební věznice a pracovníků Generálního ředitelství VS ČR při příležitosti 135. výročí jejího uvedení do provozu. K této významné události vyšel také příspěvek pro čtenáře časopisu České vězeňství v čísle 4/2012. Nyní bychom chtěli navázat a pokračovat v představení naší vazební věznice.

Josef Porš

Vazební věznice Liberec

Vazební věznice se nachází netradičně přímo v centru krajského města. Výstavba celého objektu věznice a soudu podle plánu vrchního stavebního rady Johana Kaura byla realizována během pouhých tří let. Uzavřený čtyřstranný komplex v toskánském slohu byl dokončen v roce 1877. Celý komplex je ohraničen obvodovými zdmi budovy, chybí tak jakákoliv oplocení, tak charakteristická pro jiné věznice. Pro účely věznění slouží tento objekt téměř nepřetržitě, mimo let 1958 až 1966, kdy byl využíván pro účely státního archivu. V objektu byl až do roku 2001 v přední části umístěn Okresní soud Liberec a pobočka Krajského soudu v Ústí nad Labem. Zadní část objektu sloužila pro věznění a zajištění zázemí věznice i obou soudních úřadů. V roce 2001 byla dokončena výstavba nového justičního areálu pro okresní a krajský soud v těsném sousedství vazební věznice. Ve stejném roce byly zahájeny rozsáhlé stavební úpravy, umožňující využití celého objektu, určené především pro výkon trestu odnětí svobody. Tím se podařilo podstatně zvýšit ubytovací kapacitu pro výkon trestu, zlepšit pracovní podmínky pro zaměstnance i návštěvy vězněných osob a v neposlední řadě zvýšit úroveň bezpečnosti věznice. V polovině roku 2004 byla průběžně naplněna nová kapacita vazební věznice.

V Liberci tak v současné době sousedí v těsné blízkosti okresní a krajské státní zastupitelství, justiční areál s okresním a krajským soudem a vazební věznice, zajišťující pro uvedené instituce výkon vazby i výkon trestu odnětí svobody. Návštěvníkům se naskytá zajímavý pohled na kontrast historického objektu vazební věznice a moderní prosklené soudní budovy s obkladem z tmavé žuly. Administrativní část vazební věznice je využívána pro zajištění správních činností, ekonomické, personální

a další činnosti potřebné k zajištění chodu věznice. Ostatní prostory komplexu slouží k ubytování vězněných osob a k realizaci výchovných, vzdělávacích, pracovních a sportovních aktivit s vězněnými osobami. Funkčnost celého historického objektu si vyžaduje nemalé úsilí zaměstnanců oddělení logistiky a odsouzených pracujících ve vnitřní režii. Vnitřní prostory mezi jednotlivými křídly objektu jsou využívány jako vycházkové dvory, manipulační prostor pro zásobování a služební dopravní prostředky a zázemí kynologů, které je neobvykle umístěno na střeších garáží.

Současnost

Nynější celková kapacita Vazební věznice v Liberci činí 375 vězněných osob. Vazební část s kapacitou 123 míst je tvořena jednotlivými celami a odděleními vazby se zmírněným režimem. Od loňského roku probíhají postupně etapy jednotlivých opatření, směřující ke zlepšování podmínek výkonu vazby. V podmínkách vazební věznice se jedná především o dokončení celkové rekonstrukce vazebních cel a jejich estetizaci, společných prostor, chodeb a vycházkových boxů, nahrazení staršího kovového nábytku a vybavení cel novým nábytkem v moderním designu, obdobně jako je tomu například ve vazebních věznicích Praha – Pankrác a Praha – Ruzyně. Parketové podlahy v posledních dvou celách byly v rámci celkové rekonstrukce nahrazeny praktickou dlažbou. V roce 2013 byly v této souvislosti také zrealizovány zásadní stavební, organizační a personální změny, jejichž smyslem bylo rozšíření nabídky aktivit, realizovaných s vězněnými osobami, mající za cíl zajistit navýšení doby, po kterou se mohou nacházet mimo cely, s důrazem na jeho smysluplné využití, dále k zajištění bezbariéro-

vého přístupu pro vězněné osoby s tělesnými handicapem a taktéž k rozšíření kapacity vazby se zmírněným režimem. Změny pro obviněné se týkají i prodloužení doby vycházek na dvě hodiny denně a délky návštěv na devadesát minut. Zajištění všech změn a opatření ve vazební části věznice je náročný úkol, který se nám daří úspěšně plnit, především díky poctivé práci, nasazení a snaze našich zaměstnanců, s využitím pracovních zářezů odsouzených.

Specializovaná oddělení

Výkon trestu odnětí svobody s kapacitou 252 míst začíná pro každého odsouzeného muže na přijímacím a nástupním oddělení. Následně může být realizován na třech dozorových oddělech, dvou specializovaných odděleních a dvou ostrahových oddělech. První specializované oddělení bylo zřízeno v roce 2008 a je určeno pro odsouzené muže s diagnostikovanou poruchou duševní nebo poruchou chování, zařazené do věznice s dozorem, kteří se dopustili zejména násilné trestné činnosti. Roční terapeutický výcvik je proto zaměřen především na zvládnutí agresivity a práci s deliktem. Terapie jsou vedeny vychovatelkou - terapeutkou, která může mít na starosti až 21 odsouzených. Činnost týmu odborných zaměstnanců působících na tomto oddělení je průběžně vyhodnocována certifikovaným supervizorem - psychologem. Druhé specializované oddělení bylo zřízeno v roce 2012 a je zde zajišťován výkon trestu pro trvale pracovní nezařaditelné odsouzené muže, zařazené do věznice s ostrahou. Jedná se o osoby starší 65 let, osoby uznané plně invalidní, případně osoby, jejichž zdravotní stav neumožňuje trvalé pracovní zařazení. Kapacita tohoto oddělu je 29 odsouzených. Na tomto oddělení působí kmenový vychovatel s vychovatelem - terapeutem, odsouzení mají dále zajištěnu nepřetržitou pomoc a péči prostřednictvím 2 osobních asistentů z řad pracovních zařazených odsouzených.

Ve Vazební věznici v Liberci v současné době pracuje 252 zaměstnanců, z toho 182 příslušníků, 38 občanských zaměstnanců v přímém kontaktu s vězněnými osobami a 32 občanských zaměstnanců na dalších odděleních, jejichž zaměstnanci se starají o jednotlivé agendy, které jsou neméně důležité pro chod vazební věznice, jedná se především o oddělení logistiky, ekonomické, správní, zaměstnávání a personální. Zdravotnické středisko se dvěma lékaři zajišťuje základní zdravotní péči vězněným osobám i zaměstnancům vazební věznice. Pro duchovní služby byla vybudována v objektu vazební věznice kaple a kaplanka se v rámci časových možností věnuje každé vězněné osobě, která o její služby projeví zájem.

O zajištění pořádku a bezpečnosti ve věznici a při všech druzích eskort se starají příslušníci oddělení vězeňské stráže, včetně kynologů s jejich čtyřnohými „partáky“ a příslušníci oddělení výkonu vazby a trestu. V obou těchto odděleních jsou pro řádné zajištění výkonu služby zastoupeny i ženy. Pro zajímavost - jen roce 2013 bylo eskortováno celkem 2 378 osob. Jednalo se o eskorty vězněných osob k umístění a přemístění, k soudním jednáním, do zdravotnických zaříze-

ní, pro orgány činné v trestním řízení. Pro zvládnutí krizových situací se provádí výcvik pro provedení zákroku jednotky pod jednotným velením, která je velmi profesionálně vedena.

Justiční stráž

Vazební věznice zajišťuje prostřednictvím oblastního velitele také výkon služby příslušníků místních jednotek justiční stráže pro okresní soudy v Liberci, Jablonci nad Nisou, Semilech, Mladé Boleslavi a v České Lípě.

Oddělení zaměstnávání vězněných osob zajišťuje pracovní aktivity pro odsouzené na několika vnitřních a vnějších pracovištích. V rámci vnitřní reže jsou to kromě kuchařů a uklízečů také elektrikáři, zedníci, truhláři, skladníci a obsluha prádelny. Pro odsouzené, kteří mohou pracovat mimo vazební věznici po posouzení komisí odborných zaměstnanců vazební věznice, jsou momentálně zajištěna dvě pracoviště. Balení automobilových součástek a přípravu na

expedici zajišťují odsouzení ve firmě v liberecké průmyslové zóně. Další odsouzené zaměstnává firma působící v odvětví pokovování. V minulosti byla vnější pracoviště zajištěna ve větším počtu, s příchodem krize však došlo k výrazné redukci jejich počtu. Vězni dříve pracovali se dřevem při výrobě dětských prolézaček a vybavení hřišť, těžili a zpracovávali libereckou žulu nebo se podíleli na kompletaci komponentů pro automobilový průmysl. Poté, co byla v důsledku amnestie prezidenta republiky po 1. lednu 2013 propuštěna více jak

polovina odsouzených na svobodu, se počet pracovišť snížil na současnou úroveň. V rámci střediska hospodářské činnosti byl vyprodukován za rok 2013 zisk ve výši 88.000,- Kč, který byl využit pro zlepšení podmínek vězněných osob i zaměstnanců vazební věznice, např. pro rekonstrukci sociálních zařízení a výměnu podlahových krytin.

Oddělení logistiky má pod patronací nejen zajišťování údržby, oprav a rekonstrukcí, ale také skladové hospo-

dárství a stravovací služby pro vězněné osoby, zaměstnance vazební věznice a sousedících státních zastupitelství a soudů.

Všem vězněným osobám jsou k dispozici odborní zaměstnanci oddělení výkonu vazby a trestu, především vychovatelé, vychovatelé - terapeuti, sociální pracovníci, speciální pedagogové a psychologové. V rámci práce s odsouzenými zajišťují odborní zaměstnanci vazební věznice celou řadu sportovních, zájmových i vzdělávacích aktivit. Za zmínku jistě stojí keramická dílna, kde odsouzení vytváří často esteticky hodnotné předměty a zúčastňují se s nimi soutěží mezi věznicemi. Úspěchy slaví i v zahraničí. Na pravidelné Mezinárodní výstavě vězeňského umění v polském Sztumu obsadili liberečtí vězni v letech 2011 a 2012 vždy místa v první trojce. Dále se odsouzení účastní aktivit s názvy jako bezpečná jízda, finanční gramotnost nebo environmentální výchova, zaměřených na lepší výchozí podmínky po propuštění.

V každodenní činnosti je kladen důraz také na spolupráci s ostatními státními institucemi, i občanskými a neziskovými sdruženími. Spolupráce s probační a mediační službou se projevuje v součinnosti na projektu Křehká šance. Drogovou problematiku obviněných i odsouzených se mimo jiné snažíme řešit i spoluprací s občanským sdružením Laxus. Společně se sdružením PRAK, na základě smlouvy s generálním ředitelstvím vězeňské služby, zajišťuje vazební věznice i exkurze žáků základních a středních škol přímo v objektu vazební věznice. Součinnost s ostatními státními institucemi a bezpečnostními složkami prohlubují pravidelné čtvrtletní mezirezortní porady. Přípravenost příslušníků a zaměstnanců vazební věznice v součinnosti s ostatními složkami integrovaného záchranného systému Libereckého kraje na nenadálé situace prověřují jedenkrát ročně tematická cvičení. Posledním byl simulovaný požár v podkroví objektu vazební věznice, vyžadující hasení zásah z přilehlé ulice a evakuaci osob.

Vazební věznice Liberec je otevřená i výměně zkušeností s věznicemi mimo území ČR. Jedná se hlavně o spolupráci s věznicemi v Rumunsku a výměnu zkušeností s věznicemi v Polsku, Litvě a dalších státech.

Oslavy Dne českého vězeňství se v naší vazební věznici již po dva roky staly příležitostí k vyhodnocení činnosti a ocenění nejlepších příslušníků a zaměstnanců za uplynulé období. Součástí oslav je i všeobecně vítaná možnost neformální diskuze příslušníků a zaměstnanců s vedením vazební věznice. V loňském roce byl program oslav obohacen o společný výstup zájemců z řad zaměstnanců na nedaleký vrchol Ještěd a sportovně - kulturní program v zábavním

centru Babylon.

Obdobně byla vytvořena v předvánočním čase tradice setkávání současných a bývalých zaměstnanců vazební věznice, kteří si po letech služby a práce pro Vězeňskou službu ČR užívají zaslouženého odpočinku. Zde byla využita velmi úzká spolupráce s Lidovou školou umění v Liberci, která slavnostní setkání zpestřila hudebním a pěveckým vystoupením svých žáků a pedagogů. Vazební věznice si vybudovala své

místo a pověst mezi ostatními vězeňskými zařízeními v České republice. Její fungování již prověřila léta plnění její společenské funkce. Práce ve vězeňství, již ze své podstaty, přináší každodenní problémy, se kterými jsou všichni příslušníci a zaměstnanci vazební věznice připraveni bojovat se ctí a profesionálním přístupem. Dokud budeme denně svědky zájmu a pracovního zápalu jejích zaměstnanců, potom se o její další úspěšnou budoucnost není třeba obávat.

Atmosféra vánočních svátků pronikla i do věznice v Novém Sedle. Vězni na ubytovnách ozdobili vánoční stromky a v duchu vánoc si vyzdobili i kulturní místnosti. Dárky se na štědrý večer sice nerozdávaly, ale přeci jen malý dárek každý odsouzený dostal v podobě balíčku s mlskami. Během svátků vězni sledovali v televizi vánoční pořady, ale konaly se zde i jiné aktivity, jako například sportovní turnaje, kvízy a besedy. Vyvrcholením vánočních svátků byl koncert uspořádaný pro vězně. V sobotu 28. prosince přijel do věznice chrámový sbor Poutníček z Liběšic na Lounsku. Dvanáctičlenný, převážně ženský sbor, pod vedením sbormistrů Pavla Kunčára a Reného Poštulky, zazpívali odsouzeným několik vánočních koled a dalších písniček laděných do vánoční atmosféry. To vše bez nároku na honorář. Déle jak hodinu trvající koncert uchvátil všechny přítomné a po každé písni zazněl mohutný potlesk. Vedení věznice i jménem odsouzených, děkuje sboru Poutníček za krásný zážitek a všichni společně věří, že to nebylo poslední vystoupení ve věznici.

frh

Vánoční koncert ve věznici

Koncem listopadu se uskutečnilo v okolí belgického města Beloeil nedaleko francouzských hranic kárové mistrovství Evropy psích spřežení na suchu. Na toto mistrovství Evropy bylo přihlášeno 116 závodníků z 11 zemí. Celý třídní závod dokončilo však pouze 98 závodníků. Závodníci byli rozděleni do několika kategorií podle počtu psů. Jedná se o mistrovství Evropy čistokrevných severských psů, tedy těchto závodů se mohou účastnit pouze spřežení složená ze sibiřských husky, aljašských malamutů, samojedů a grónských psů. V rámci české reprezentace, která čítala osm členů, závodil i dlouholetý musher a český reprezentant, příslušník Vězeňské služby ČR z Va-

zební věznice Praha – Ruzyně Martin Brzek. Závodil v prestižní kategorii největších spřežení, tzv. Open One s deseti sibiřskými husky. Trať závodu byla velmi technicky náročná, zejména v lesních úsecích, a to především právě pro velká spřežení, kdy takové desetispřeží dosahuje délku kamionu a kličkování po lesních pěšinách mezi stromy je velmi technicky náročné. Atmosféra závodů byla vynikající a psi se na závod velmi těšili. Horší už to bylo s počasím, to závodníkům moc nepřálo. Celá česká reprezentace si vedla velmi dobře a Martin Brzek získal v této prestižní kategorii stříbrnou medaili a stal se vicemistrem Evropy pro rok 2013. Lepší v této kategorii byl pouze ra-

kouský reprezentant Gerald Schinzel. Martin Brzek tak potvrdil dlouholeté úspěchy v závodech psích spřežení, protože v roce 2009 a 2010 získal na mistrovstvích Evropy v Rakousku a na Slovensku bronzové medaile. Martin Brzek se rovněž pravidelně účastní nejtěžších Evropských závodů, které se jezdí převážně v Alpách a jsou zařazeny do seriálu o titul Iron Sled Dog Man. K tomuto úspěchu gratulujeme a přejeme mnoho dalších sportovních zážitků a získání cenných medailí na našich i prestižních Evropských závodech.

boh

Projekt Grundtvig ve Vazební věznici Olomouc

Markéta Zimová

Vazební věznice Olomouc se v loňském roce zapojila do dvouletého mezinárodního projektu partnerství realizovaného v rámci programu Grundtvig. Vytvořili jsme projektovou skupinu, ve které jsou zástupce ředitele Tomáš Dostál, jako manažer projektu a překladatel, zástupkyně vedoucího oddělení výkonu vazby a trestu Markéta Zimová jako odborný manažer projektu a dále odborní zaměstnanci psycholog František Drahý, speciální pedagožka Andrea Chromcová a vychovatel Jindřich Kuja. Zapojením do projektu jsme se pustili do pracovní náročného a na zkušenosti velmi bohatého dobrodružství. V současné době se nacházíme v polovině realizace projektu. Máme za sebou organizaci setkání zahraničních partnerů v Olomouci, absolvovali jsme již tři zahraniční cesty do Litvy a Lotyšska, další tři zahraniční cesty a dvě setkání u nás jsou ještě před námi. V tomto článku bychom se rádi podělili o své zkušenosti a poskytli užitečné informace o projektu partnerství a programu Grundtvig.

Co je program Grundtvig?

Program Grundtvig je jedním z podprogramů programu celoživotního vzdělávání Evropské unie. V jednotlivých členských zemích EU jej zajišťují Národní agentury pro evropské vzdělávací programy (NAEP). Program Grundtvig se specializuje na všechny formy vzdělávání dospělých a podporuje instituce a projekty nabízející nebo podporující takové vzdělávání. Jednou z forem podpory je tzv. projekt partnerství. Ten spočívá v poskytnutí finančních prostředků na projekt, jehož podmínkami jsou:

- téma vzdělávání dospělých osob,
- účast institucí či organizací z minimálně tří různých členských zemí EU po celou dobu trvání projektu,
- pevně stanovená doba trvání dva roky,
- realizace stanoveného minimálního počtu zahraničních tzv. mobilit (tj. zahraničních cest jednotlivců).

Projekt partnerství je plně financován z prostředků národní agentury, přičemž 80% částky je uvolněno ihned po podpisu grantové smlouvy a zbývajících 20% částky národní agentura uvolní poté, co ukončený projekt vyhodnotí jako úspěšný. Náklady účastníka jsou proto minimální, v našem případě se jedná pouze

o dopravu služebními vozidly v rámci ČR při návštěvách zahraničních partnerů u nás. Jako u každého grantového projektu i zde platí, že pokud by byl projekt předčasně ukončen nebo pokud by jej Národní agentura vyhodnotila jako neúspěšný co do splnění stanovených cílů, poměrná část poskytnutých financí by se pochopi-

telně musela vracet. Pevně doufáme, že k tomu nedojde a projekt bude doveden do úspěšného konce.

Úředním jazykem projektu je angličtina. Pro úspěšné založení projektu je zapotřebí vyplnit asi šedesátistránkový formulář žádosti v daném úředním jazyce, kde se projekt popíše z hlediska obsahového i formálního a časově se rozplánuje. Žádosti partnerů schvalují národní agentury jednotlivých zemí nezávisle na sobě, takže se může stát, že v jedné zemi je projekt schválen a v jiné nikoli. Žádost je zařazena do výběrového řízení, kde je posuzována z hlediska formálních náležitostí, finančních nároků, obsahové kvality projektu a samozřejmě naplnění hlavních cílů programu Grundtvig. Uspějí-li žádající partneři ve výběrových řízeních ve svých zemích, podepisují každý zvlášť grantovou smlouvu se svou Národní agenturou a jsou jim poskytnuty peníze na projekt.

Pro úspěšné zahájení projektu byla zcela klíčová spolupráce odboru ekonomického generálního ředitelství, zejména ředitelky odboru Ing. Jany Fořtové a také vedoucí oddělení státní poklady Bc. Hany Veselé, kterým tímto vyslovujeme veliký dík.

Náš projekt partnerství

Připojili jsme se k projektu partnerství, který vytvořila a koordinuje litevská věznice v Kaunasu. Na projektu dále spolupracuje lotyšská vězeňská služba prostřednictvím věznice v Liepāji. Projekt se zaměřuje na sociální dovednosti odsouzených a jeho cílem je vytvoření uceleného vzdělávacího programu, který by jim usnadnil adaptaci na podmínky ve věznicích, přispěl k jejich lepšímu včlenění do běžného života po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a obecně zlepšil jejich život zvýšením úrovně jejich sociálních dovedností. Získáváme poznatky a data z odlišných zemí a kulturních prostředí a pokusíme se vytvořit takový vzdělávací nástroj, který bude účinný a aplikovatelný i s ohledem na případné zjištěné odlišnosti či specifika.

Důležitou stránkou projektu je samotné navázání a rozvoj spolupráce evropských partnerů, zvyšování schopností a odbornosti participujících pracovníků, poznávání, chápání i překonávání sociálních, kulturních či národních odlišností. V rámci projektu máme možnost se podělit o své zkušenosti a metody a zároveň poznávat postupy a metody, které jsou aplikovány v jiných evropských zemích.

Komunikace mezi partnery je usku- tečňována jednak písemnou formou (e-mail a internet) a jednak formou přímých pracovních jednání. Těch je dle schváleného plánu projektu celkem devět za dva roky, v každé

partnerské zemi se konají tři. Zahraniční cesta jednotlivce na toto jednání se nazývá mobilita. Tyto mobility jsou podstatou projektu partnerství a musí jich být v rámci poskytnutých financí vykonán určitý minimální počet, v našem případě se jedná o 12 mobilit. Pracovní jednání jsou většinou organizována jako dvoudenní, další dva dny jsou vyhrazeny na příjezd a odjezd.

Tvorba vzdělávacího programu

V rámci tvorby zmíněného vzdělávacího programu pro dosouzené se nyní nacházíme před dokončením jeho první neotestované verze. Program se skládá ze tří tematických modulů (vztah k sobě, vztah k ostatním, vztah k praktickým činnostem), přičemž každý modul obsahuje šest sociálních dovedností. Na každou sociální dovednost byl vytvořen program skupinových setkání, která budou s vybranou skupinou odsouzených realizována. Ucelený vzdělávací program se tak bude skládat ze série těchto skupinových setkání, kterých se bude účastnit vybraná skupina

vězněných osob, konkrétně odsouzených pracujících mužů. Tato setkání začneme realizovat na podzim po dokončení programu. Zkušenosti z realizace programu si budeme s partnery průběžně sdělovat během našich dalších pracovních jednání a na jejich základě program následně upravíme do konečné podoby.

Získané poznatky a zkušenosti

Účast na projektu vnímáme jako veliký přínos. Proces učení, nabývání nových zkušeností, odborných poznatků, metod a postupů je neoddiskutovatelné. Totéž platí o růstu odborného i všeobecného rozhledu. Opomenout nelze ani získání cenných zkušeností s organizací a zajištěním vícečetných zahraničních návštěv. Stejně tak zkušenost s jednáním s národní agenturou a zvládnutí administrativy evropských formulářů, žádostí a reportů je velmi cenná. Jako zcela zásadní ovšem vnímáme fakt, že projekt není pouhým formálním či zdvořilostním zahraničním setkáváním. Jedná se o praktický

projekt, který musí splnit stanovené cíle. Jeho úspěch (a tudíž i financování), zcela závisí na tom, jak všichni účastníci pracují a spolupracují. Abychom dosáhli společného cíle, jsme neustále nuceni překonávat problémy a překážky, které vzhledem k zeměpisným vzdálenostem, dostupným formám komunikace, nutnosti správně se pochopit v cizím jazyce i vzhledem k odlišným odborným i kulturním zázemím nabývají často nečekaných dimenzí a vyžadují vysokou míru trpělivosti a odhodlání táhnout za jeden provaz. Zejména jazyková bariéra a z ní plynoucí možná nedorozumění jsou velmi často louskaným tvrdým oříškem. Písemná komunikace a zejména pak pracovní setkání jsou proto většinou dosti náročná, avšak o to je příjemnější, když jsou nakonec završena shodou a úspěchem.

Samozřejmostí je rovněž seznámení s prostředím hostujících vazebních věznic v Liepáji a Kaunasu, které samo o sobě přineslo některé zajímavé poznatky ať již z hlediska odborného zacházení s vězni, tak i např. stavebnětechnických prvků či způsobů ostrahy. Dále jsme měli možnost prohlédnout si jednu ze tří věznic v Rize, a to konkrétně jedinou věznici v Lotyšsku určenou pro výkon vazby

i trestu odnětí svobody žen. Předpokládáme, že při dalších setkání se nám podaří ještě nějakou věznici navštívit a dále si tak rozšířit obzory. Ačkoliv jsme teprve v půli projektu, a ta náročnější část je stále před námi, můžeme konstatovat, že náročná práce se vyplácí a přináší výsledky a projekt plní svůj cíl, kterým je vzdělávání dospělých, sdílení praxe a zkušeností a tvorba výukových metod. Vedle toho jsme přesvědčeni, že účast na projektu zatím velmi úspěšně přispíváme k šíření dobrého jména a prestiže Vězeňské služby České republiky v zahraničí a doufáme, že tomu tak bude i nadále. Je proto potřeba vyzdvihnout program Grundtvig a možnosti, které nabízí, a které lze využít a realizovat i v prostředí Vězeňské služby ČR, čehož jsme příkladem.

VÝROBA NÁBYTKU VĚZNICE MÍROV

KONTAKTY:

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY
VĚZNICE MÍROV

Bc. Jiří Ondrášek
vedoucí ZVO

Tel: 583 488 240
Mobil: 734 922 335
jondrasek@vez.mir.justice.cz

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY
VĚZNICE MÍROV

Ing. Tomáš Kepř
zástupce ředitele

P.O.Box 1
789 53 Mírov

Tel: 583 488 202
Mobil: 602 784 163
tkepr@vez.mir.justice.cz

REALIZACE OD ZAMĚŘENÍ PO MONTÁŽ

Výroba nábytku

Výrobní program se zabývá komplexním poskytováním služeb při tvorbě a realizaci kancelářského nábytku a interiérových řešení, který je vyráběn s kvalitních laminátových desek, který je vyráběn ořezem hranou ABS.

Při výrobě se využívá nábytkových kovů od firm Hettich International, Blum a dalších dle návrhu architektů nebo požadavků odběratelů.

Národní zákazník jsou jednak organizační složky státu a další instituce, soukromé firmy zabývající se vývozem a distribucí nábytku a v menší míře také soukromé osoby.

Kvalita vyráběného nábytku je plně srovnatelná s nábytkem na trhu.

Největší zakázky

Kraj Vysočina - záležitost v rozsahu 20 mil. Kč
Ministerstvo zahraničí ČR - Český Dům Moskva - záležitost v rozsahu 25 mil. Kč
Justiční škola Kroměříž - záležitost v rozsahu 12,2 mil. Kč
Okresní soud Klatovy - záležitost v rozsahu 12,2 mil. Kč
Zastupitelství úřad ČR Tbilisi - záležitost v rozsahu 12,2 mil. Kč

CERTIFIKÁT

CERTIFIKÁT

